

Morfologie van de Vlaamse politieke partijen in 2003 en 2004

Jo Noppe

Aspirant van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen,
aan het Centrum voor Politologie van de K.U.Leuven,
in samenwerking met de secretariaten van de politieke partijen¹

Christen-Democratisch en Vlaams (CD&V)

1. Het congres

In 2003 en 2004 werden 2 congressen georganiseerd:

- Gent, Internationaal Congrescentrum, 24 april 2004. Verkiezingscongres. Agenda: goedkeuring CD&V-programma voor de Vlaamse, Brusselse en Europese verkiezingen. Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 900.
- Brussel, Vlaams Parlement, 20 juli 2004. Bijzonder congres. Agenda: goedkeuring Vlaamse regeringsdeelname en regeerakkoord (unaniem). Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: 500.

2. De algemene vergadering

2.1. Samenstelling

Art. 42.1.2 van de statuten²: “De algemene vergadering bestaat uit:

1. Leden met stemrecht:

- a. – *de partijvoorzitter* De Clerck Stefaan (vanaf juni 2003 opgevolgd door Leterme Yves; vanaf juni 2004 opgevolgd door Vandeurzen Jo)
- *de ondervoorzitter(s)* Bogaert Hendrik en Lanjri Nahima (vanaf aug. 2003 opgevolgd door Beke Wouter en Berx Cathy)

1. In het bijzonder danken wij: Jan Bresseleers (CD&V), Guy Van den Boer (SP.A), Francis Devriendt (VLD), Tom Van Den Troost (Vlaams Blok/Vlaams Belang), Stefan Colaes (Agallev/Groen!), Piet De Zaeger (N-VA) en Bert Celis (Spirit).
2. De CD&V-statuten zoals die goedgekeurd werden op het congres van 28 en 29 september 2001.

- *de provinciale voorzitters met inbegrip van de voorzitter van de hoofdstedelijke partijraad:*
  - Antwerpen (niet ingevuld)
  - Limburg Withofs Vera (vanaf nov. 2004 opgevolgd door Truyens Raf)
  - Oost-Vlaanderen De Gadt Peter
  - Vlaams-Brabant Doomst Michel
  - West-Vlaanderen Olivier Marc
  - Hoofdstedelijke partijraad Vanhaerents Koen
- *de arrondissementele voorzitters:*
  - Aalst-Oudenaarde Roman Marc
  - Antwerpen Vuylsteke de Laps Luc
  - Brugge De Muynck Dirk (vanaf juni 2003 opgevolgd door Stockman Hilde)
  - Brussel-Halle-Vilvoorde Doomst Michel
  - Dendermonde-Sint-Niklaas Deckers Miet
  - Gent-Eeklo D'Hooghe Daan
  - Hoofdstedelijk Gewest Vanhaerents Koen
  - Kortrijk-Roeselare- Tielt Defreyne Peter
  - Leuven De Vlies Carl (vanaf juni 2003 opgevolgd door De Bent Jules)
  - Limburg Withofs Vera (vanaf nov. 2004 opgevolgd door Truyens Raf)
  - Mechelen-Turnhout Bellens Peter
  - Veurne-Diksmuide-Morlion Koen
  - Ieper-Oostende
- b. - *de voorzitter en 5 leden van de kamerfractie* De Crem Pieter, D'Hondt Greta, Leterme Yves (vanaf juni 2003 opgevolgd door Bogaert Hendrik), Pieters Trees, Van Parys Tony, Verherstraeten Servais
- *de voorzitter en 2 leden van de senaatsfractie* De Schamphelaere Mia, Kelchtermans Theo (tot juni 2003), de Bethune Sabine (vanaf juni 2003), Schouppe Etienne (vanaf juni 2003), Vandenberghe Hugo (tot juni 2003)
- *de voorzitter en 5 leden van de Vlaamse parlamentsfractie* Caluwé Ludwig, Decaluwe Carl (tot juni 2004), Laurys Jan, Martens Luc (tot juni 2004), Smet Miet (vanaf juni 2004), Vanackere Steven (vanaf juni 2004), Van Hecke Mieke (tot juni 2004), Van Rompuy Eric, Verfaillie Jan (vanaf juni 2004)
- *de voorzitter en 1 lid van de Brusselse parlamentsfractie* De Pauw Brigitte (vanaf juni 2004), Grouwels Brigitte (tot juni 2004), Vanden Bossche Walter

- *de voorzitter en 1 lid van de Europese parlamentsfractie* Belet Ivo (vanaf juni 2004), Thyssen Marianne, Smet Miet (tot juni 2004)

- c. *per provincie één afgevaardigde van de provincieraadsleden, aangewezen door de fractie:*

Antwerpen	Helsen Ludo
Limburg	Vandeput Marc
Oost-Vlaanderen	Willems Annick
Vlaams-Brabant	Swinnen Monique
West-Vlaanderen	Durnez Jan

- d. *per provincie 4 gekozen gemeenteraadsleden, daar inbegrepen de OCMW-leden die als gemeenteraadslid werden verkozen en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, twee verkozenen, daarin begrepen de OCMW-leden die als gemeenteraadsleden werden verkozen, te verkiezen door de verkozen gemeenteraadsleden, daarin begrepen de OCMW-leden die als gemeenteraadslid werden verkozen:*

Antwerpen	Lanjri Nahima* ³ (tot mei 2003) (Pycke Ann), De Boeck Luc, Verhoeven Suzette, Jacobs Lucas, Pycke Ann (volwaardig lid vanaf mei 2003)
Limburg	Beke Wouter* (tot juni 2004) (Ramaekers Mieke), Moors Carine, Terwingen Wim, Van der Auwera Liesbeth (tot mei 2003), Ramaekers Mieke (volwaardig lid vanaf juni 2004)
Oost-Vlaanderen	Van Eetvelde Ilse* (Piet Buyse), Foubert Jef, Bothuyne Robrecht, De Clercq Isabelle
Vlaams-Brabant	Brouwers Karin* (Hendrickx Marie-Jeanne), Taes Chris, Goossens Jenny, Casaer Hugo
West-Vlaanderen	Bogaert Hendrik* (tot mei 2003) (Dochy Bart), d'Udekem d'Acoz Henri, Cloet Marieke, Van Wallegghem Roos, Dochy Bart (volwaardig lid vanaf mei 2003)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Boelaert Lieven, Haelvoet Ingrid

- e. *25 leden te kiezen door het algemeen partijcongres* Lanjri Nahima* (tot mei 2003) (Belmans Lieve), Bogaert Hendrik* (tot mei 2003) (Antonis Eric), Kathleen Helsen (tot juni 2004), Gabriëls Jef, Van Eetvelde Ilse (in 2003 en vanaf juni 2004), Beke Wouter, Van Hoof

3. De personen aangeduid met * zetelen in een andere hoedanigheid als lid van de algemene vergadering. De persoon tussen haakjes is de opvolger die hen vervangt.

Els, Van Eykeren Trees, Pelssers Ingrid, Roelof Els, Van de Sande Ilse, Imre Nathalie, Lammens Cindy* (Desmet Gunter), Muylle Nathalie* (Bogaert Stijn), Pots Jennifer, Geukens Petra, Delvou Moniek, Voordeckers Michael, Tessier Brecht, Deiteren Caroline, Van Outryve Jacques, Verlee Matthias, Knop Hans* (Vervecken Gerda), Brouwers Karin, Ronse Steven, Belmans Lieve (volwaardig lid vanaf mei 2003), Antonis Eric (volwaardig lid vanaf mei 2003)

f. 25 leden aangewezen door de arrondissementale besturen; het aantal mandaten per arrondissement wordt bepaald in functie van het ledenaantal:

Aalst-Oudenaarde	Roman Marc (v), ⁴ Larmuseau David, De Lange Daniëlle
Antwerpen	Vuylsteke Luc (v), Muts Boudewijn, Verlinden Annelies
Brugge	De Muynck Dirk (v) (vanaf juni 2003 opgevolgd door Stockman Hilde)
Brussel-Halle-Vilvoorde	Doomst Michel (v), Basteleurs Dirk, Ghijsels Jan, Verhaegen Chris
Dendermonde-Sint-Niklaas	Deckers Miet (v), Lammens Cindy, Knop Hans (tot okt. 2004)
Gent-Eeklo	D'Hooghe Daan (v), Willems Annick*, Vermeulen Jan
Kortrijk-Roeselare-Tielt	Defreyne Peter (v), Muylle Nathalie, Verhelst Peter
Leuven	Devlies Carl (v) (vanaf mei 2003 als v opgevolgd door De Bendt Jules), Van Hoof Els* (Haegeman Luc), Verbeylen Dirk
Limburg	Withofs Vera (vanaf nov. 2004 als v opgevolgd door Truyens Raf), Verheyen Inge, Vrijsen Jean, Broers Huub
Mechelen-Turnhout	Bellens Peter (v), Windelen Maria, Van de Werf Hilde, Smet Ben, Meeus Michel
Veurne-Diksmuide-Ieper-Oostende	Morlion Koen (v), Seys Hugo, Van der Stichele Kristien (tot dec. 2003)

4. De personen aangeduid met (v) zijn de (arrondissementen)voorzitters.

- g. 5 afgevaardigden per erkende geleding waaronder de voorzitter:
Jong-CD&V	Cardoen Jonathan (v), De Brabandere Bert, Byttebier Vincent, Van Dooren Ariane (tot maart 2003), Van Vinckt Veerle (tot maart 2003), Morrens Steven (vanaf maart 2003), Vandewynckel Geert (vanaf maart 2003)
Vrouw en Maatschappij	de Bethune Sabine (v tot juni 2003), Van Vaerenbergh Myriam (waarnemend v tot okt. 2003), Van Hoof Els (v vanaf okt. 2003), Dehaese Lieve, Vileyn Chris, Gijsen Tinne
CD&V-senioren	Devos Godelieve (v), Van Houtte André, Van den Bulcke Cécile, Van Brussel Simone, Motmans Frans
- h. 10 leden gecoöpteerd door de leden met stemrecht, men kan geen tweemaal opeenvolgend gecoöpteerd worden"
- Lostrie Truus, Malfliet Katlijn, Stivigny Christian, Van Assche Danny, Vandenberghe Ingrid, Vandebussche Freddy, Van den Eynde Karel, Vervotte Inge (tot mei 2003)

"Maximaal twee derde van het totaal aantal leden met stemrecht mag tot hetzelfde geslacht behoren. De leden van de algemene vergadering, bedoeld in lid c. t/m h, zetelen niet in één van de parlementen en worden niet door de partij tewerkgesteld."

2. "Leden met raadgevende stem:

- a. De algemeen secretaris en de directieleden van de partij
- Algemeen secretaris
Vandeurzen Jo (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Demeester Pieter)
Directieleden
Algoed Koen, Bresseleers Jan, Vanderheiden Erik (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Thijs Erika), Vanmaercke Luk
- b. In voorkomend geval de regeringsleden en voorzitters van parlementaire vergaderingen die behoren tot de CD&V
- Regeringsleden
Chabert Jos (tot juli 2004), Leterme Yves (vanaf juli 2004), Peeters Kris (vanaf juli 2004), Vervotte Inge (vanaf juli 2004), Grouwels Brigitte (vanaf juli 2004)
Voorzitters⁵
Vandenberghe Hugo (vanaf juni 2003), Beghin Jan (tot maart 2004), Chabert Jos

5. Hugo Vandenberghe is sinds juni 2003 ondervoorzitter van de Senaat. Jan Beghin was tot maart 2004 ondervoorzitter van het Brussels Parlement. In maart 2004 maakte hij bekend over te stappen naar SP.A-Spirit. Jos Chabert is sinds juli 2004 ondervoorzitter van het Brussels Parlement. Carl Decaluwé is sinds juli 2004 ondervoorzitter van het Vlaams Parlement.

- (vanaf sept. 2004), Decaluwé Carl (vanaf sept. 2004)
- c. *De leden van de toezichtsraad* Bouckaert Geert, Coens Joachim, De Gadt Peter, Geens Koen, Merckx-Van Goey Trees, Thijs Erika (tot sept. 2003), Van Nuland Mieke
- d. *De gewezen regeringsleiders en partijvoorzitters* Dehaene Jean-Luc, Swaelen Frank, Tindemans Leo, Vanden Brande Luc, Martens Wilfried, Eyskens Mark, Van Rompuy Herman, Van Peel Marc, De Clerck Stefaan (vanaf juni 2003)
- e. *De secretarissen van CD&V-Kamerfractie, CD&V-senaatsfractie, CD&V-Vlaamse fractie en CD&V-fractie in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad* Suys Raf (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Smits Jef), Declercq Kris (vanaf sept. 2003 opgevolgd door De Graeve Yves), Kennes Ward (vanaf sept. 2003 opgevolgd door De Smet Bart), Naets Gunter (vanaf okt. 2003 opgevolgd door Depoorter Iris)
- f. *De personeelsleden-secretarissen van Jong-CD&V, Vrouw en Maatschappij en CD&V-senioren"* Bogaert Stijn (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Knop Hans), Cobbaert Erna, Loete Koen

"De algemene vergadering zal vaststellen dat de externe deskundigen lid zijn van de partij en terzake toetreden tot een engagementsverklaring die de loyaliteit en confidentialiteit van hun functie waarborgen."

Art. 42.1.3: *"De algemene vergadering kan alle personen die zij wenst te raadplegen uitnodigen en horen."*

2.2. Frequentie van samenkomst

Art. 42.3 van de statuten: *"De algemene vergadering komt minstens 6 maal per jaar samen. De voorzitter roept de vergadering samen telkens punten van politiek belang aan de orde zijn en zit de vergadering voor. Hij bepaalt plaats, tijdstip en agenda. De algemene vergadering wordt opgebouwd rond politiek belangrijke beslissingsmomenten. De algemene vergadering komt voorts samen wanneer ten minste 1/5 van de leden en/of 3 arrondissementele besturen, met opgave van redenen, dit verzoeken. De vergadering moet binnen de vier weken na de betekening van het verzoek samenkomen. Voldoet de voorzitter niet aan dit verzoek dan hebben de bedoelde leden en/of arrondissementen de bevoegdheid zelf voor de bijeenroeping te zorgen."*

De Algemene Vergadering komt in principe – buiten de vakantieperiode – elke derde dinsdag van de maand samen.

2.3. Bevoegdheden

Art. 42.2 van de statuten: *“De algemene vergadering bepaalt de politieke partijlijn in periodes tussen de partijcongressen in. Zij dient daarbij rekening te houden met de congresbesluiten.*

Onverminderd de bevoegdheden van het partijcongres heeft de algemene vergadering tot taak:

- *politiek belangrijke standpunten in te nemen;*
- *het evalueren, beoordelen en desgevallend bijsturen van de politieke stellingnamen die ingenomen werden op het politiek bestuur;*
- *het opstellen van ontwerpprogramma’s voor de verkiezing op elk bestuursniveau;*
- *het continu stimuleren van de beweging binnen de partij;*
- *het verkiezen van twee ondervoorzitters – waaronder 1 vrouw respectievelijk man – en van zijn afgevaardigden in het politiek bestuur;*
- *het aanduiden van CD&V-afgevaardigden in de organen van de Europese volkspartij, zoals voorzien in de artikelen 6 en 7 van de statuten van de EVP;*
- *aanstelling van de leden van de toezichtsraad;*
- *aanstelling en ontslag van de algemeen secretaris;*
- *goedkeuring van de partijbegroting en van de jaarrekening;*
- *bespreking van het jaarverslag;*
- *het samenstellen van de kieslijsten met Vlaanderen als kiespubliek;*
- *het verlenen van een advies CD&V-fractie in de Senaat met betrekking tot de kandidaturen voor het mandaat van gecoöpteerd senator;*
- *het verlenen van een advies aan CD&V-fractie in het Vlaams parlement m.b.t. de kandidaturen voor de Vlaamse regering en aan CD&V-fractie in het Brussels parlement m.b.t. de kandidaturen voor de Brusselse regering;*
- *bij de verkiezing van de fractievoorzitters kan de Algemene Vergadering een advies geven;*
- *de goedkeuring van de reglementen ter uitvoering van de statutaire bepalingen; de zorg voor de handhaving van de statuten en reglementen en het uitoefenen van de partijtucht.”*

3. Het politiek bestuur

3.1. Samenstelling

Art. 43.1.1 van de statuten: *“Het politiek bestuur is samengesteld uit:*

1. Leden met stemrecht:

a. <i>De partijvoorzitter en de ondervoorzitter(s) waaronder minstens één man of vrouw</i>	Voorzitter De Clerck Stefaan (vanaf juni 2003 opgevolgd door Letermé Yves; vanaf juni 2004 opgevolgd door Vandeurzen Jo)

- Ondervoorzitters*
Bogaert Hendrik en Lanjri Nahima (vanaf aug. 2003 opgevolgd door Beke Wouter en Berx Cathy)
- b. – de voorzitter en 5 leden van de kamerfractie De Crem Pieter, D’Hondt Greta, Leterme Yves (vanaf juni 2003 opgevolgd door Bogaert Hendrik), Pieters Trees, Van Parys Tony, Verherstraeten Servais
- de voorzitter en 2 leden van de senaatsfractie De Schamphelaere Mia, Kelchtermans Theo (tot juni 2003), de Bethune Sabine (vanaf juni 2003), Schouppe Etienne (vanaf juni 2003), Vandenberghe Hugo (tot juni 2003)
- de voorzitter en 5 leden van de Vlaamse parlamentsfractie Caluwé Ludwig, Decaluwe Carl (tot juni 2004), Laurys Jan, Martens Luc (tot juni 2004), Smet Miet (vanaf juni 2004), Vanackere Steven (vanaf juni 2004), Van Hecke Mieke (tot juni 2004), Van Rompuy Eric, Verfaillie Jan (vanaf juni 2004)
- de voorzitter en 1 lid van de Brusselse parlamentsfractie De Pauw Brigitte (vanaf juni 2004), Grouwels Brigitte (tot juni 2004), Vanden Bossche Walter
- de voorzitter en 1 lid van de CD&V-groep in het Europees parlement Belet Ivo (vanaf juni 2004), Thyssen Marianne, Smet Miet (tot juni 2004)
- c. De voorzitters en één bijkomende afgevaardigde van de erkende geledingen:
- Jong-CD&V Cardoen Jonathan (v), Verlinden Annelies
Vrouw en Maatschappij de Bethune Sabine (v tot juni 2003), Van Varenbergh Myriam (waarnemend v tot okt. 2003), Van Hoof Els (v vanaf okt. 2003)
- CD&V-senioren Devos Godelieve, Van Houtte André
- d. – één afgevaardigde van de provincieraadsleden Durnez Jan
- 3 afgevaardigden van de gemeenten Brouwers Karin, Casaer Hugo, d’Udekem d’Acoz Henri
- e. De arro – voorzitters of hun afgevaardigde:
- Aalst-Oudenaarde Larmuseau David* (vanaf jan. 2004 opgevolgd door Fermon André*)
- Antwerpen Vuylsteke Luc
- Brugge Demuynck Dirk*
- Brussel-Halle-Vilvoorde Doomst Michel
- Dendermonde-Sint-Niklaas Deckers Miet
- Gent-Eeklo De Wilde Guido*

Hoofdstedelijk Gewest
Kortrijk-Roeselare-Tielt
Leuven

Vanhaerents Koen
Defreyne Peter
Devlies Carl (vanaf juni 2003 opgevolgd
door De Bent Jules)

Limburg

Beke Wouter (vanaf okt. 2003 opgevolgd
door Sauwens Johan)

Mechelen-Turnhout
Veurne-Diksmuide-Ieper-
Oostende

De Vooght Dirk*
Morlion Koen

f. 6 leden te kiezen door de algeme-
ne vergadering uit zijn leden

Van Eykeren Trees, Swinnen Monique, Hel-
sen Kathleen (tot juni 2004), Vermeulen Jan,
Voordeckers Michael, Verlee Mathias

2. Leden met raadgevende stem:

a. In voorkomend geval de rege-
ringsleden en voorzitter van de
parlementaire vergaderingen die
behoren tot de CD&V

Regeringsleden
Chabert Jos (tot juli 2004), Leterme Yves
(vanaf juli 2004), Peeters Kris (vanaf juli
2004), Vervotte Inge (vanaf juli 2004), Grou-
wels Brigitte (vanaf juli 2004)

*Voorzitters*⁶
Vandenberghé Hugo (vanaf juni 2003), Beg-
hin Jan (tot maart 2004), Chabert Jos (vanaf
sept. 2004), Decaluwé Carl (vanaf sept. 2004)

b. De algemeen secretaris en de di-
rectieleden van de partij daartoe
uitgenodigd door de partijvoor-
zitter

Algemeen secretaris
Vandeurzen Jo (vanaf nov. 2003 opgevolgd
door Demeester Pieter)
Directieleden:
Algoed Koen, Vanmaercke Luk

c. De gewezen regeringsleiders en
partijvoorzitters"

Dehaene Jean-Luc, Swaelen Frank, Tinde-
mans Leo, Vanden Brande Luc, Martens Wil-
fried, Eyskens Mark, Van Rompuy Herman,
Van Peel Marc, De Clerck Stefaan (vanaf juni
2003)

Art. 43.1.2: "Het politiek bestuur kan ook in functie van de agenda andere personen uit-
nodigen om de vergadering bij te wonen en/of toe te spreken".

In de periode 2003-2004 woonden volgende personen geregeld het politiek be-
stuur bij: Gabriëls Jef, Schauvliege Joke, Stivigny Christian, Vanackere Steven,
Verschueren Luk, Vervotte Inge.

6. Zie voetnoot 5.

Art. 43.1.3: *“Personeelsleden van de partij en haar bijzondere organen en organisaties, personeelsleden van parlementsleden of kabinetsmedewerkers, die werkzaam zijn op het kabinet van een Minister, Staatssecretaris of die als medewerk(st)er verbonden zijn aan één van de parlementaire fracties kunnen niet als lid van het Politiek Bestuur worden gekozen. Leden van het Politiek Bestuur krijgen ambtshalve ontslag indien zij één van de eerder vermelde functies opnemen. De Algemene Vergadering kan hierop met een 2/3 meerderheid een uitzondering toestaan.”*

3.2. Frequentie van samenkomst

Art. 43.3.1 van de statuten: *“Het politiek bestuur komt behoudens de vakantieperiodes minstens wekelijks samen.”*

3.3. Bevoegdheden

Art. 43.2 van de statuten: *“Het politiek bestuur staat in voor het opvolgen van de politieke actualiteit en voor het uittekenen van de dagelijkse politieke lijn van de partij onverminderd de bevoegdheden van de algemene vergadering en het congres. In dit licht legt het politiek bestuur politieke standpunten van de partij vast. Het is daarbij verantwoordelijk verschuldigd aan de algemene vergadering en aan het partijcongres. Het politiek bestuur zorgt voor de samenhang van de initiatieven en stellingnamen van CD&V – mandatarissen en fracties.”*

4. Het directiecomité

4.1. Samenstelling

Art. 43bis, eerste lid van de statuten: *“Het management van de partij wordt ter harte genomen door een directiecomité onder leiding van de partijvoorzitter. Naast de partijvoorzitter maken de voorzitters van CD&V – Kamerfractie, CD&V – senaatsfractie, CD&V – fractie in het Vlaams parlement, CD&V – fractieleider in het Brussels parlement en CD&V – delegatieleider in het Europees parlement, de algemeen secretaris en de directeur van de studiedienst deel uit van het directiecomité.”*

– de partijvoorzitter	De Clerck Stefaan (vanaf juni 2003 opgevolgd door Leterme Yves; vanaf juni 2004 opgevolgd door Vandeurzen Jo)
– fractieleider in de Kamer	Leterme Yves (vanaf juni 2003 opgevolgd door De Crem Pieter)
– fractieleider in de Senaat	Vandenberghe Hugo (vanaf juni 2003 opgevolgd door de Bethune Sabine)
– fractieleider in het Vlaams parlement	Van Rompuy Eric (vanaf juni 2004 opgevolgd door Caluwé Ludwig)

- *fractie leider in het Brussels parlement* Grouwels Brigitte (vanaf juni 2004 opgevolgd door Vanden Bossche Walter)
- *delegatie leider in het Europees parlement* Thyssen Marianne
- *algemeen secretaris* Vandeurzen Jo (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Demeester Pieter)
- *directeur van de studiedienst* Algoed Koen

4.2. Frequentie van samenkomst

Het directiecomité komt tweemaal per week samen (behalve in de vakantieperiode): elke maandagochtend voor de vergadering van het politiek bestuur en elke woensdagmiddag.

4.3. Bevoegdheden

Art. 43bis, tweede lid van de statuten: *“Dit directiecomité verdeelt intern de taken en neemt de opdrachten van dagelijks bestuur op zich. Zij sturen de professionele medewerkers van de partij aan. Het directiecomité legt verantwoording af aan het politiek bestuur en aan de algemene vergadering.”*

5. De commissie van beroep

5.1. Samenstelling

Art. 58.2 van de statuten: *“De commissie bestaat uit zeven leden waarvan minstens twee leden voorzitter zijn van een arrondissementale afdeling en twee leden voorzitter van een gemeentelijke afdeling. Indien de klacht afkomstig is uit de gemeentelijke of arrondissementale afdeling waartoe een commissielid behoort, moet hij/zij zich laten vervangen.”*

- *de voorzitter* Bevernage Carl
- *de secretaris* Suys Raf (vanaf sept. 2004 opgevolgd door Demeester Pieter)
- *de leden* Deckers Miet, Roman Marc, Ronse Steve, Stockman Hilde, Van Butsel Karel

5.2. Frequentie van samenkomst

Art. 58.4 van de statuten: *“De commissie komt samen telkens haar een geschil wordt voorgelegd.”*

De commissie kwam in de periode 2003-2004 enkele malen samen betreffende beroepsprocedures in de afdelingen Hoeselt en Heist op den Berg.

5.3. Bevoegdheden

Art. 58.1 van de statuten: *“De commissie van beroep beslist over geschillen, welke voortvloeiën uit de toepassing van de bepalingen van deze statuten en de daarbij aansluitende reglementen. De commissie brengt haar advies steeds binnen de in de statuten en reglementen voorziene termijn uit bij de algemene vergadering die dan een beslissing neemt die bindend is voor alle betrokkenen.”*

6. Interne verkiezingen

Partijvoorzitter

Op 28 juni 2003 werd de uitslag van de rechtstreekse verkiezing van de CD&V-voorzitter bekendgemaakt. *Yves Leterme* was de enige kandidaat. Hij werd verkozen met 93,14% van de geldig uitgebrachte stemmen. Alle CD&V-leden waren stemgerechtigd. Uitslag van de stemming:

– aantal uitgebrachte stemmen:	20.083
– blanco, ongeldig en onthoudingen:	368
– aantal geldige stemmen:	19.715
– neen-stemmen:	1.009
– ja-stemmen:	18.706

Op 29 oktober 2004 werd de uitslag van de rechtstreekse verkiezing van de CD&V-voorzitter bekendgemaakt. *Jo Vandeurzen* werd met 53,82% van de geldig uitgebrachte stemmen verkozen tot CD&V-voorzitter. Tegenkandidaten waren *Pieter De Crem* en *Karel Van Butsel*. Alle CD&V-leden waren stemgerechtigd.

Uitslag van de stemming:

– aantal uitgebrachte stemmen:	41.396
– blanco, ongeldig en onthoudingen:	1.395
– aantal geldige stemmen:	40.001
– Jo Vandeurzen:	21.528 (53,82%)
– Pieter De Crem:	14.125 (35,31%)
– Karel Van Butsel:	4.348 (10,87%)

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volksvertegenwoordigers	21	
Senatoren	9	(10 tot 18 mei 2003)
Vlaamse volksvertegenwoordigers	29	(31 tot 13 juni 2004)
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad	3	
Leden Europees Parlement	3	(2 tot 13 juni 2004)
Federale Ministers	–	
Vlaamse Ministers	3	(0 tot juli 2004)

Ministers Brusselse Gewestregering	1 staatssecretaris (1 minister tot juli 2004)
Provincieraadsleden	128
Bestendig Afgevaardigden	13
Gemeenteraadsleden	2.566
Burgemeesters	155
Schepenen	743
OCMW-raadsleden	1.167
OCMW-voorzitters	152
7.2. Bestuursleden	9.906

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

Algemeen secretaris ⁷	Vandeurzen Jo (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Demeester Pieter)
Politiek secretaris	Vandeurzen Jo (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Schouppe Etienne)
Directeur Ceder ⁸	Algoed Koen
Directeur Communicatie	Vanmaercke Luc
Directeur Beweging	Vanderheiden Erik (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Thijs Erika)
Directeur Vorming	Vanderheiden Erik (tot sept. 2003)
Administratief secretaris	Bresseleers Jan

8.2. Diensten en groepen

Verantwoordelijke IPOVO ⁹	Vanderheiden Erik (tot sept. 2003)
Voorzitter CDI ¹⁰	Dessein Roel
Secretaris CDI	Loete Koen
Voorzitter CD&V-Senioren	Devos Godelieve
Secretaris CD&V-Senioren	Loete Koen
Voorzitter Vereniging CD&V-Raadsleden	Doomst Michel
Secretaris Vereniging CD&V-Raadsleden	Schiettecatte Jean-Paul

7. In november 2003 werd de functie van partijsecretaris opgesplitst in een algemeen en een politiek secretaris.

8. De studiedienst van CD&V.

9. Instituut voor Politieke Vorming. De vzw IPOVO werd ontbonden op 6 mei 2004.

10. Christen-Democratisch en Internationaal.

Voorzitter Vrouw en Maatschappij	de Bethune Sabine (v tot juni 2003), Van Vaerenbergh Myriam (waarnemend v tot okt. 2003), Van Hoof Els (v vanaf okt. 2003)
Secretaris Vrouw en Maatschappij	Cobbaert Erna
Voorzitter Jong-CD&V	Cardoen Jonathan
Secretaris Jong-CD&V	Bogaert Stijn (vanaf sept. 2004 opgevolgd door Knop Hans)
Voorzitter Forum Buitenland	Eyskens Mark
Voorzitter Commissie Beroep	Bevernaghe Carl

8.3. Parlementaire medewerkers

	Univ.	Adm.
Kamer	14	3
Senaat	7	2
Vlaams Parlement	12	3
Brussels Parlement	4	2
Europees Parlement	5	-

8.4. Globaal aantal tewerkgestelden

Er zijn in de periode 2003-2004 in totaal 78 personen in vast verband tewerkgesteld.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling naar arrondissement

	2003	2004
Aalst-Oudenaarde	6.986	6.502
Antwerpen	7.869	7.530
Brugge	2.950	2.867
Brussel-Halle-Vilvoorde	11.956	10.769
Dendermonde-Sint-Niklaas	6.423	6.176
Gent-Eeklo	6.343	6.094
Kortrijk-Roeselare-Tielt	7.521	7.184
Leuven	5.959	5.491
Limburg	11.249	10.425
Mechelen-Turnhout	14.262	13.597
Oostende-Veurne-Diksmuide-Ieper	5.288	5.173
Overzee	10	11
Totaal	86.816	81.819

9.2. Indeling naar geslacht

	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>	<i>Totaal</i>
2003	49.114	37.702	86.816
2004	47.931	33.888	81.819

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

	2003	2004
-35 jaar	7.914	7.142
36-50	20.153	18.246
51-64	24.408	24.707
+65	30.918	28.208
Onbekend	3.918	3.516
<i>Totaal</i>	<i>86.816</i>	<i>81.819</i>

9.4. Lidgelden

- Individuele aansluiting: 12 euro
- Inschrijvingsgeld eerste jaar: 3 euro
- Bijkomend lid uit hetzelfde gezin: 3 euro
- Werkloze, invalide, +60-jarige of -25-jarige: 6 euro

10. Publicaties

CD&V

- *Ampersand* (CD&V-ledenblad), maandblad. Oplage: 75.000.
- *CD&V-direct*, huis-aan-huis-blad. Verschijnt 8 maal per jaar. Gemiddelde oplage: 700.000.
- Brochures:
  - S. De Clerck, *Voor mensen en waarden*, 2003.
  - *Visie. Voor ondernemen en jobs*. 2004.
  - Y. Leterme, *Wij in de IK-tijd. Het ABC van de CD&V. Een persoonlijke visie op christen - democratie*, 2004.

CEDER

- Ceder - Nieuwsbrieven (maandlijks). Geven een overzicht van de gebeurtenissen van de voorbije maand(en). Handelen over de sociale toestand, de economische en financiële toestand, de internationale toestand en de binnenlandse politiek.
- P. Raes, *De kracht van mensen en gemeenschappen*.

CD&V-werkgroep 'Vrouw en Maatschappij'

- *Wij zijn uw buurvrouwen, programma voor gelijke kansen voor mannen en vrouwen, 2003, 52 p.*
- *Jaarverslag Vrouw en Maatschappij 2002-2003, 249 p.*
- *Jaarverslag Vrouw en Maatschappij 2003-2004, 256 p.*
- *Stroomlijn, maandelijks e-brief.*

Jong-CD&V

- *Radikaal (tijdschrift van de Jong-CD&V): 7 nummers in 2003, 6 in 2004. Oplage: 5.000.*
- *Denkmeekrant: 6 nummers in 2003-2004. Oplage: 350.*
- *Nieuwsbrief: wekelijks per e-mail. Mailadressen: 2.000.*
- *Baxter: 4 nummers in 2003. Oplage: 500.*
- *CAFE-GIDS. Oplage: 10.000.*

Vereniging van CD&V-raadsleden

- *Lokaal/ Lokaal Appèl, tweemaandelijks nieuwsbrief voor gemeente-, provincie- en OCMW-mandatarissen, 6 nummers per jaar, oplage 5.200.*
- *Zonevreemde bedrijven, 2003, 12 p.*

Internetadres: <http://www.cdenv.be>

11. Partijfinanciën¹¹

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	7.674.438,66	8.259.494,17	8.946.547,01	9.282.363,11
– Belgische overheidsbijdragen	6.299.410,61	6.826.380,97	7.254.766,85	7.487.265,19
– Andere bijdragen	245.946,67	422.796,92	491.617,96	470.312,51
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	–	161.230,22	209.432,36	105.376,32
Mandatarissen	245.946,67	261.566,70	282.185,60	301.768,78
Andere	–	–	–	63.167,41
– Lidgelden	540.381,73	526.701,75	513.558,14	472.548,79
– Opbrengsten uit het onroerend vermogen	12.493,83	-11.492,00	14.668,38	10.295,35
– Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	79.767,30	76.200,11	31.464,50	50.277,09
– Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	4.447,33	7.938,59	12.342,55	10.785,76
– Diverse opbrengsten	491.991,18	410.967,83	628.128,63	780.878,42
Kosten voor de gewone werking	7.253.314,93	7.891.930,92	9.053.290,16	9.183.047,06
– Voorraden en werken in uitvoering	–	–	–	–
Inkopen	–	–	–	–
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	–	–	–	–
– Dotaties	443.812,45	549.414,96	1.869.220,64	1.267.086,00
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	441.711,23	549.164,96	1.034.272,12	539.256,16
Mandatarissen	74,37	–	575.918,75	552.392,78
Andere	2.026,85	250,00	259.029,77	175.437,06
– Diensten en diverse goederen	3.489.446,06	3.279.505,36	5.390.842,67	5.003.731,11
Huisvestingskosten	295.128,07	244.270,51	261.879,11	252.774,87
Administratie en beheer	1.696.135,46	1.547.447,85	1.695.688,94	1.640.526,36
Publicaties	463.013,69	793.865,96	974.292,93	826.404,53
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	1.029.845,04	693.552,51	2.458.981,69	2.284.025,35
Diverse kosten	5.323,79	368,53	–	–
– Personeelskosten	2.198.756,69	2.261.056,07	1.806.064,46	2.394.692,60
– Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	354.445,90	343.485,04	342.419,44	328.667,31
– Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	1.300,38	53.133,02	2.550,52	409.92,00
– Voorzieningen voor risico's en kosten	721.037,46	1.247.140,34	-494.689,68	73.022,82
– Andere kosten voor de gewone werking	44.516,00	158.196,13	136.882,11	115.437,30
– Geactiveerde kosten	–	–	–	–
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	421.123,73	367.563,25	-106.743,15	99.316,05
Financieel resultaat	-65.442,58	-31.304,54	18.680,26	-46.702,54
Uitzonderlijk resultaat	-58.963,85	-8.735,38	145.665,56	-67.557,78
Belastingen op het resultaat	–	-720,16	-3,33	-11.021,38
Resultaat van het boekjaar	296.717,29	326.803,17	57.599,34	-25.965,65

11. Bronnen: Verslag van de Controlemismissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

Socialistische Partij Anders (SP.A)

1. Het congres

In 2003 en 2004 werden 7 congressen georganiseerd:

- Antwerpen, Zaal Stuurboord, 29 maart 2003. Verkiezingscongres. Agenda: goedkeuring van het verkiezingsprogramma voor de federale verkiezingen (geen tegenstemmen, 6 onthoudingen), goedkeuring van de Senaatslijst (geen tegenstemmen, 7 onthoudingen) en verkiezing van partijvoorzitter ad interim. Steve Stevaert wordt met 97,6% van de stemmen verkozen tot partijvoorzitter ad interim in opvolging van Patrick Janssens (283 ja-stemmen, 7 neen en 4 onthoudingen). Aantal aanwezigen: ca. 700. Aantal stemgerechtigden: 511.
- Hasselt, Cultureel Centrum, 11 mei 2003. Verkiezingscongres en ledenfeest. Aantal aanwezigen: 1.500.
- Brussel, Vlaams Parlement, 10 juli 2003. Bijzonder congres: goedkeuring federale regeringsdeelname en regeerakkoord (unaniem). Toelichting bij het regeerakkoord door Johan Vande Lanotte en Frank Vandenbroucke. Aantal aanwezigen: 500. Aantal stemgerechtigden: 459.
- Kortrijk, Gruzenberg, 11 oktober 2003. Administratief en Actualiteitscongres. Agenda: bekendmaking van de uitslag van de rechtstreekse verkiezing van de partijvoorzitter, verkiezing van het partijbureau, de deontologische en financiële commissie en de PES-delegatie. Steve Stevaert wordt met 95,5% verkozen tot nieuwe partijvoorzitter. Stemming over de samenwerkingsovereenkomsten met de nevenorganisaties: Curieus, Animo en Zij-kant. Stemming over het administratief verslag. Toelichting bij de politieke actualiteit. Aantal aanwezigen: 800. Aantal stemgerechtigden: 459.
- Brussel, Kaaitheter, 28 maart 2004. Verkiezingscongres. Agenda: goedkeuring van het Vlaams en het Europese verkiezingsprogramma (unaniem) en goedkeuring van de Europese lijst (unaniem). Aantal aanwezigen: 900. Aantal stemgerechtigden: 501.
- Hasselt, Cultureel Centrum, 6 juni 2004. Verkiezingscongres en ledenfeest. Voorstelling van de Negenproef. Aantal aanwezigen: 2.200.
- Brussel, Vorst Nationaal, 20 juli 2004. Bijzonder congres: goedkeuring Vlaamse regeringsdeelname en regeerakkoord (unaniem). Toelichting bij het Vlaams regeerakkoord door Frank Vandenbroucke. Aantal aanwezigen: 550. Aantal stemgerechtigden: 501.

2. De raad van voorzitters en secretarissen

2.1. Samenstelling

Art. 21 van de statuten¹²: *“De stemgerechtigde leden van de raad van voorzitters en secretarissen zijn: 1. De stemgerechtigde leden van het partijbureau en de leden van de administratieve commissie; 2. De leden van het Europees parlement, de fracties van het federale parlement, van het Vlaamse parlement, van de Brusselse hoofdstedelijke raad en de bestendige deputaties; 3. De voorzitters en de secretarissen van de provinciale federaties; 4. De voorzitters en de secretarissen van de afdelingen van de SP.A; 5. Elke SP.A-afdeling die meer dan vijfhonderd leden telt heeft recht op één bijkomende afgevaardigde per begonnen schijf van vijfhonderd leden boven de vijfhonderd leden. Streefdoel is dat deze bijkomende afgevaardigden komen uit verschillende SP.A-deelstructuren waar zij het mandaat van voorzitter of secretaris waarnemen. De raadgevende leden van de raad van voorzitters en secretarissen zijn: 1. De leden van het partijbureau met raadgevende stem; 2. Een afgevaardigde van iedere erkende nevenorganisatie.”*

2.2. Frequentie van samenkomst

Art. 22 van de statuten: *“De raad van voorzitters en secretarissen vergadert op initiatief van het partijbureau of van de administratieve commissie. De raad van voorzitters wordt bijeengeroepen op verzoek van minstens vijftieng afdelingen uit ten minste vier provincies of op verzoek van de fracties van het federale parlement, van het Vlaamse parlement of van de Brusselse hoofdstedelijke raad.”*

De raad van voorzitters en secretarissen vergaderde in de periode 2003-2004 1 keer: op 25 januari 2003 in de Floréal Club in Blankenberge. Agenda: discussie over arbeid, globalisering en duurzaam leven met aansluitend nationale nieuwjaarsreceptie. Aantal aanwezigen: 500.

2.3. Bevoegdheden

Art. 20 van de statuten: *“De raad van voorzitters en secretarissen is het hoogste orgaan tussen twee congressen. Hij heeft als opdracht, op voorstel van het partijbureau: 1. Het benoemen van de nationaal secretaris en de adjunct-secretaris(sen); 2. Het behandelen tussen twee congressen in, van politieke problemen in het algemeen; 3. Zich bij hoogdringendheid uit te spreken over het beheer gevoerd door het partijbureau of de administratieve commissie.”*

12. De SP.A-statuten zoals die aangenomen werden door het congres van 22 november 2002.

3. Het partijbureau

3.1. Samenstelling

Art. 28 van de statuten: *"Het partijbureau bestaat uit:*

- *de partijvoorzitter* Janssens Patrick (vanaf maart 2003 opgevolgd door Stevaert Steve)
- *de ondervoorzitter* Gennez Caroline
- *de nationale secretaris* André Alain
- *16 verkozen leden* Bonte Hans, Casaer Dylan, Claes Hilde, De Batselier Norbert, De Coene Philippe, De Meyer Magda, De Ridder Peter, Delathouwer Robert, Douifi Dalila, El Khadraoui Saïd, Jiroflée Karin, Peeters Jan, Swennen Guy, Termont Daniël, Vandenhove Ludwig, Voorhamme Robert
- *een vertegenwoordiger van de senioren."* Stroobant René

Art. 29 van de statuten: *"Wonen de vergadering van het partijbureau bij met raadgevende stem:*

- *de voorzitters van de fracties van het federale parlement, het Vlaamse parlement en de Brusselse hoofdstedelijke raad, de voorzitter van de partijdelegatie in het Europees parlement* Van Der Maelen Dirk, Vanlerberghe Myriam, Gennez Caroline, De Vits Mia
- *de ministers van staat* Claes Willy, Tobback Louis, Willockx Freddy, Van Miert Karel, Temmerman Gilbert
- *elk lid van de federale en Vlaamse regering, van de Brusselse gewestregering en van de Europese commissie* Landuyt Renaat, Tobback Bruno (vanaf juli 2004), Van Brempt Kathleen (vanaf sept. 2003), Van den Bossche Freya (vanaf juli 2003), Vandembroucke Frank, Vande Lanotte Johan, Vanvelthoven Peter (vanaf juli 2003), Smet Pascal (vanaf sept. 2003)
- *de internationale secretaris* Thijs Stefaan
- *de afgevaardigden van de andere takken van de socialistische gemeenschappelijke actie* Peeters Guy, Verboven Xavier, Janssens William
- *een afgevaardigde van de socialistische vrouwen/zijkant* Van Lancker Anne
- *een afgevaardigde van de jongsocialisten/animo* Winnock Laurent
- *een afgevaardigde van de VFSG* Lemonnier Martine
- *de directeur van de studiedienst* Vanneste Luc (vanaf juli 2004 ad interim opgevolgd door Scheir Patrick)

Art. 29: "De voorzitter kan iedereen uitnodigen wiens aanwezigheid nuttig wordt geacht."

Volgende personen maken eveneens deel uit van het partijbureau: Beke Frank, D'Havé Marc (verslaggever), De Coninck Monica, Geuens Jos, Janssens Patrick, Lombaerts Genevieve, Martens Bart, Maes Jacky, Quintens Joke, Van de Voorde Bob, Van Hoecke Johan, Van Nieuwerkerke André.

3.2. Frequentie van samenkomst

Het partijbureau komt wekelijks samen op maandag, uitgezonderd tijdens de vakantieperiodes.

3.3. Bevoegdheden

Art. 26 van de statuten: "Het partijbureau leidt en vertegenwoordigt de partij. Het voert de beslissingen van het congres en van de raad van voorzitters en secretarissen uit. Het is bovendien bevoegd voor alles wat niet uitdrukkelijk aan het congres en aan de raad van voorzitters en secretarissen is voorbehouden. Het benoemt de delegaties die de partij vertegenwoordigen. Om de samenwerking met de andere socialistische partijen in Europa en in de wereld, zoals voorzien in artikel 3, voor te bereiden en te coördineren, wijst het partijbureau tijdens de eerste zitting na het administratief congres een internationaal secretaris aan. Deze internationale secretaris wordt aangewezen voor een periode van vier jaar. De internationale secretaris maakt met raadgevende stem deel uit van het partijbureau en is lid van het uitvoerend bestuur. Het partijbureau neemt alle nodige beslissingen en vraagt desgewenst de mening van elke statutaire geleding van de partij. Het kan voor het één of het ander punt van de agenda raad inwinnen van een partijlid, dat hierover inlichtingen kan verschaffen. Het partijbureau moet aan het nationaal congres een verslag over het voorbije politieke jaar voorleggen. Het stelt politieke beslissingen op halflange of lange termijn voor, evenals de ontwerpresoluties. Wordt het verslag, dat het partijbureau aan het congres voorlegt, niet éénparig door de leden van het partijbureau goedgekeurd en verzet zich minstens één derde ertegen, dan heeft deze oppositie het recht een minderheidsnota bij het verslag te voegen. Alle stemmingen van het partijbureau, die niet bij éénparigheid geschieden, gebeuren bij afroepen van de naam. Zij worden in de notulen van de vergadering opgetekend. De genomen beslissingen en de stemverdeling worden in het schriftelijk verslag aan het congres opgenomen."

4. Het uitvoerend bestuur

4.1. Samenstelling

Art. 41 van de SP.A-statuten: "Het uitvoerend bestuur van de partij is samengesteld uit:
– de partijvoorzitter Janssens Patrick (vanaf maart 2003 opgevolgd door Stevaert Steve)

- de ondervoorzitter Gennez Caroline
- de voorzitters van de SP.A-fracties in de federale parlementen en het Vlaamse parlement Van Der Maelen Dirk, Vanlerberghe Myriam, Gennez Caroline
- de voorzitter van de SP.A-delegatie in het Europees Parlement De Vits Mia
- de nationaal secretaris André Alain
- de internationale secretaris Thijs Stefaan
- de voorzitter van de administratieve commissie Swennen Guy
- de directeur van de studiedienst Vanneste Luc (vanaf juli 2004 opgevolgd door Scheir Patrick (ad interim))

“De voorzitter kan iedereen, wiens aanwezigheid nuttig is, uitnodigen om de vergaderingen van het uitvoerend bestuur bij te wonen met raadgevende stem.”

Volgende personen maken eveneens deel uit van het uitvoerend bestuur: D’havé Marc, Hooylaerts Luc, Van Hoecke Johan.

4.2. Frequentie van samenkomst

Het uitvoerend bestuur komt maandelijks samen.

4.3. Bevoegdheden

Art. 42 van de statuten: *“Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer en beleidsvoorbereidend werk van de partij en haar componenten en voor de praktische en dagelijkse leiding van verkiezingscampagnes, volgens de richtlijnen van het partijbureau.”*

5. De administratieve commissie

5.1. Samenstelling

Art. 35 van de statuten: *“De administratieve commissie telt negen leden.*

- Daarvan duidt het partijbureau vier leden aan uit haar stemgerechtigde leden. Dit gebeurt tijdens de zitting volgend op het administratief congres. De Meyer Magda, De Ridder Peter, Douifi Dalila, Jiroflée Karin
- Het partijbureau verkiest tevens de voorzitter van de administratieve commissie onder haar stemgerechtigde leden. Swennen Guy
- Het Korps van secretarissen van de provinciale federaties duidt in haar midden vier leden van de administratieve commissie aan tijdens de eerste zitting na het administratief congres.” Debusschere Stef, De Geest Fons, Paemen Inge, Vanaken Peter

5.2. Frequentie van samenkomst

Art. 36 van de statuten: *“De administratieve commissie vergadert op uitnodiging van haar voorzitter of op verzoek van ten minste drie leden.”*

De administratieve commissie kwam in de periode 2003-2004 1 maal samen.

5.3. Bevoegdheden

Luidens artikel 34 van de statuten bestaat de opdracht van de administratieve commissie uit: *“1. toezicht houden op de naleving van de statuten en zo nodig elke inbreuk beteugelen; 2. voorleggen aan het vierjaarlijks administratief congres van een voorstel van samenstelling van de financiële commissie; 3. zich uitspreken over de toepassing van de statuten; 4. nader aangeven van de werkmethodes.”*

6. Interne verkiezingen

Partijvoorzitter, ondervoorzitter en partijbureau

Tussen 8 september en 6 oktober 2003 verkozen de SP.A-leden schriftelijk de partijvoorzitter en ondervoorzitter. Het duo Steve Stevaert en Caroline Gennez was het enige duo waarvoor de leden konden stemmen. De uitslag werd bekendgemaakt op het administratief congres van 11 oktober 2003 in Kortrijk. Uitslag van de stemming:

– aantal ontvangen stembiljetten:	29.879
– aantal blanco, ongeldig en onthoudingen:	811
– neen-stemmen:	1.308 (4,50%)
– ja-stemmen:	27.760 (95,50%)

Op het congres van 13 oktober 2003 werd daarnaast ook de uitslag van de verkiezing van de leden van het partijbureau bekendgemaakt (voor de gekozenen, zie punt 3.1).

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen¹³

Volksvertegenwoordigers	16 (14 tot 18 mei 2003)
Senatoren	9 (6 tot 18 mei 2003)
Vlaamse volksvertegenwoordigers	21 (20 tot 13 juni 2004)
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad	0 (1 tot 13 juni 2004)
Leden Europees Parlement	3 (2 tot 13 juni 2004)

13. De aantallen zijn telkens exclusief onafhankelijken en leden van Spirit.

Federale ministers	4 + 1 staatssecretaris (3+1 regerings-commissaris tot juli 2003)
Vlaamse ministers	2
Ministers Brusselse Gewestregering	1 (1 staatssecretaris tot juli 2004)
Provincieraadsleden	76
Bestendig Afgevaardigden	9
Burgemeesters	36
Schepenen	247
Gemeenteraadsleden	803
7.2. Bestuursleden	5.611

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies of diensten

Nationaal Secretaris	André Alain
Directeur communicatie	Rutten Milan (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Van Hoecke Johan)
Vormingscoördinator	Quintens Joke
Voorzitter Animo ¹⁴	Gennez Caroline (vanaf okt. 2003 opgevolgd door Winnock Laurent)
Secretaris Animo	Theunissen Jurgen
Voorzitter Zij-kant	Van Lancker Anne
Secretaris Zij-kant	Claes Vera
Voorzitter Curieus ¹⁵	Vandenbossche Dany
Secretaris Curieus	Carleer Bert

8.2. Parlementaire medewerkers

Kamer	17
Senaat	18
Vlaams Parlement	11

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden (toestand op 31 december 2004)

	Vast	Gesco	Dac
O.S.P. vzw ¹⁶	15 + 8 HT/DT	21 + ½ HT	20 + 3 HT/DT

14. Animo is de jongerenbeweging van de SP.A.

15. Curieus is de opvolger van CSC-Vormingswerk dat stond voor Centrale voor Socialistisch Cultuurbeleid-Vormingswerk.

16. O.S.P. staat voor Organisatie Socialistische Partij.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling per federatie (cijfers per 31 december)

	2003	2004
Antwerpen	14.185	14.448
Brussel	1.747	1.779
Limburg	10.858	11.059
Oost-Vlaanderen	12.642	12.876
Vlaams-Brabant	8.466	8.623
West-Vlaanderen	11.284	11.493
Nationaal Secretariaat	2.455	2.500
Totaal	61.637	62.779

Aantal leden op 18 juni 2003: **66.411**

9.2. Indeling naar geslacht

	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>	<i>Totaal</i>
31 dec. 2004	35.784	26.995	62.779

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

	31 dec. 2004
-35 jaar	9.418
36-50	15.695
51-64	18.833
+65	17.578
Onbekend	1.255
Totaal	62.779

9.3. Lidgelden

- Gewoon lidmaatschap: 12 euro
- Steunend lidmaatschap: 30 euro
- Jonger dan 26 jaar: gratis

10. Publicaties

Periodieken

- *Doèn* (ledenblad), maandelijks, oplage: 60.000 exemplaren.

Andere uitgaven

- *Steve op de rooster*, 2003.
- *Koken met Steve*, 2003.
- *Vier jaar Sociale Zaken*, 2003.
- *Wat goed is voor de mensen*, 2003.
- *Beste Europa*, 2004.
- *Steve gratis*, 2004.
- *De negenproef van SP.A-Spirit*, 2004.
- *Socialisme is gratis*, 2004.

Internetadres: <http://www.s-p-a.be>

11. Partijfinanciën (vanaf 1 juli 2003: SP.A-Spirit)¹⁷

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	6.698.480,49	7.377.846,74	9.651.222,17	10.336.269,99
– Belgische overheidsbijdragen	4.076.308,62	4.635.534,62	5.989.871,10	7.235.282,76
– Andere bijdragen	816.841,89	912.424,25	1.330.876,62	1.342.986,02
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	–	–	–	–
Mandatarissen	816.841,89	912.424,25	1.070.176,62	1.090.758,32
Andere	–	–	260.700,00	252.227,70
– Lidgelden	711.018,67	691.371,69	745.640,21	440.665,01
– Opbrengsten uit het onroerend vermogen	82.843,59	62.636,72	122.107,80	116.124,57
– Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	210.180,76	199.129,04	149.687,77	117.197,62
– Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	19,76	100,00	1.736,66	458,84
– Diverse opbrengsten	801.267,21	876.650,42	1.311.302,01	1.083.555,17
Kosten voor de gewone werking	7.694.215,28	7.439.345,15	9.090.949,05	9.831.449,01
– Voorraden en werken in uitvoering	12.012,52	26.961,87	85.599,25	67.745,52
Inkopen	12.012,52	26.961,87	85.599,25	67.745,52
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	–	–	–	–
– Dotaties	164.539,35	277.860,71	267.559,94	390.086,27
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	122.799,39	227.545,48	242.378,93	328.803,74
Mandatarissen	–	–	–	–
Andere	41.739,96	50.315,23	25.181,01	61.282,53
– Diensten en diverse goederen	2.364.764,61	2.968.308,54	6.211.852,57	6.918.832,62
Huisvestingskosten	248.994,89	289.473,01	328.907,21	379.347,83
Administratie en beheer	1.175.910,87	1.336.261,81	1.689.154,14	1.822.288,44
Publicaties	537.896,77	927.790,98	586.875,21	598.440,31
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	385.015,11	400.711,88	3.600.993,83	4.111.955,26
Diverse kosten	16.946,97	14.070,86	5.922,18	6.800,78
– Personeelskosten	2.166.425,97	2.240.902,25	2.186.910,49	2.362.925,87
– Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	320.332,72	349.301,89	381.106,48	363.020,11
– Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	11.274,72	133.224,20	3.001,13	84.847,63
– Voorzieningen voor risico's en kosten	2.584.293,54	1.367.571,55	-119.736,33	-429.868,43
– Andere kosten voor de gewone werking	70.571,84	75.214,14	74.655,52	73.859,42
– Geactiveerde kosten	–	–	–	–
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-995.734,79	-61.498,41	560.273,12	504.820,98
Financieel resultaat	80.613,91	127.795,82	100.075,65	69.420,06
Uitzonderlijk resultaat	8.355,92	-18.698,08	233.327,81	22.733,91
Belastingen op het resultaat	–	–	–	4.267,10
Resultaat van het boekjaar	-906.764,96	47.599,33	893.676,58	592.707,85

17. Bronnen: Verslag van de Controlecommissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

b. *verkozen bestuursleden*²¹:

– de mandatarissen

Anthuenis Filip, Chevalier Pierre, Daems Rik, De Croo Herman (ondervoorzitter), De Decker Jean-Marie, Gabriels Jaak, Leduc Jeannine, Neyts-Uyttebroeck Annemie, Pinxten Karel, Sterckx Dirk, Vanderpoorten Marleen, Vankrunkelsven Patrik, Van Campenhout Ludo, Versnick Geert, Tommelein Bart

– de niet-mandatarissen

Bouckaert Boudewijn, Claeys Chantal, Coolsaet Ann, De Clercq Yannick, De Ro Jo, De Waele Patricia, Delwaide Leo, Eeman Jan, Poppe Patrick, Ramoudt Didier, Somers Ann, Valkeniers Jef, Van der Hoof Kathleen, Van Rouveroj Sas, Van Volcem Mercedes, Ysebaert Clair

c. *de fractieleiders*

Ceysens Patricia, Van Raes Jean-Luc, Wille Paul

d. *de ministers*²²

De Gucht Karel, Dewael Patrick, Keulen Marino, Moerman Fientje, Vanhengel Guy, Van Quickenborne Vincent, Verhofstadt Guy, Verwilghen Marc, Van Mechelen Dirk

e. *gecoöpteerde bestuursleden* –

f. *buiten het partijbestuur verkozen leden:*

– penningmeester

Vermeiren Francis

– secretaris

Staelraeve Sofie

– politiek secretaris

Vautmans Hilde

g. *erevoorzitter*

De Clercq Willy

3.2. Frequentie van samenkomst

Het bestuur komt wekelijks samen, op maandagmorgen.

3.3. Bevoegdheden

De bevoegdheden worden geregeld in artikel 9, § 1 en § 2 van de statuten: “§ 1: *Het bestuur is verantwoordelijk voor de politieke standpuntbepaling overeenkomstig de besluiten van het congres, voor de organisatie van de bestuursverkiezingen en de voorverkiezingen, overeenkomstig de procedure voorzien in de artikelen 14, 18, 19 en 20 van deze statuten, en voor de deelname van de partij aan de verkiezingen.* § 2: *Elk bestuur organiseert, op zijn niveau, het overleg met de VLD-fractie(s) en -mandatarissen evenals met de VLD-afgevaardigden in instanties en raden.*”

21. De VLD-ministers zetelen met raadgevende stem in het partijbestuur. Zij werden vervangen door: Anthuenis Filip, Chevalier Pierre, Gabriels Jaak, Leduc Jeannine, Pinxten Karel, Tommelein Bart, Versnick Geert, Van Campenhout Ludo en Vankrunkelsven Patrik.

22. Alle ministers behalve Guy Vanhengel werden ook rechtsreeks verkozen als bestuurslid.

5. De statutaire tuchtorganen

5.1. Samenstelling

Art. 22 van de statuten: "§ 1: Er zijn twee statutaire tuchtorganen: de nationale statutaire commissie en de beroepskamer. Zij zijn belast met het toezicht op de naleving van de statuten en de sanctionering ervan. § 2: De nationale statutaire commissie is samengesteld uit een gewezen nationale voorzitter en 14 leden. Deze 14 leden worden overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 14 van deze statuten verkozen door en onder de leden, met dien verstande dat uit elk arrondissement ten minste één kandidaat moet verkozen zijn. (...) De drie resterende mandaten worde toegekend aan de overige kandidaten die het meeste aantal stemmen behaalden. Zij worden verkozen voor een termijn van vier jaar. § 3: De beroepskamer is samengesteld uit elf leden. Deze leden worden overeenkomstig de procedure voorzien in artikel 14 van deze statuten, verkozen door en onder de leden. Zij worden verkozen voor een termijn van vier jaar."

Effectieve samenstelling in de periode 2003-2004:

<i>Nationale statutaire commissie</i>	<i>Beroepskamer</i>
Poma Karel (voorzitter)	Monsaert Paul (voorzitter)
Blijweert Jurgen	Cloquet Jean-Paul
Claessens Wim	Cools Marc
De Clercq Willy	De Cock Philippe
Demets Raph	De Stoop Christian
Dierckx Aviva	Jacobs Luc
Javornik Willy	Naulaerts Jos
Loos Eddy	Smeets Valentin
Michiels Hugo	Vanden Broucke Wim
Peeters Yvo	Van de Perre Ben
Van Brabant Piet	Van Nuffel René
Van den Vonder Peter	
Vanderhasselt-Rombout Mia	
Van de Velde Gaston	
Van Snick Luc	

5.2. Frequentie van samenkomst

De Nationale Statutaire Commissie is in de periode 2003-2004 47 maal samengekomen ter behandeling van klachten.

De Beroepskamer is in diezelfde periode 25 maal samengekomen ter behandeling van beroepen.

5.3. Bevoegdheden

Art. 23 van de statuten: “§ 1: De nationale statutaire commissies is bevoegd voor het, in eerste aanleg, onderzoeken en beslechten van klachten en geschillen waarbij één of meerdere belanghebbende leden of partij-organen betrokken zijn. §2: De nationale statutaire commissie is, als enig orgaan, belast met de interpretatie van de statuten. Zij ontvangt en behandelt klachten, in eerste aanleg, over de werking van de partij en over de deontologie van de VLD-mandatarissen. Zij geeft jaarlijks haar visum aan de begroting en de rekeningen van de VLD – Partij van de Burger en van de VLD-fracties en doet uitspraak over de klachten die zij hieromtrent heeft onderzocht. (...) § 4: De beroepskamer doet in beroep uitspraak over beslissingen die de nationale statutaire commissie in eerste aanleg heeft genomen.”

6. Interne verkiezingen

Partijvoorzitter

Op 15 februari 2004 werd Dirk Sterckx (tweede ondervoorzitter van het partijbestuur) aangeduid als interim-voorzitter van de VLD nadat Karel De Gucht was teruggetreden als voorzitter.

Op 19 juli 2004 werd Bart Somers nadat hij eerst als bestuurslid was gecoöpteerd en aangesteld was als derde ondervoorzitter van het partijbestuur, aangeduid als interim-voorzitter van de VLD in opvolging van Karel De Gucht, die zijn mandaat als voorzitter had heropgenomen.

Op 4 december 2004 werd Bart Somers met 50,46% van de geldig uitgebrachte stemmen verkozen tot partijvoorzitter. Uitslag van de stemming:

– aantal uitgebrachte stemmen:	27.110
– aantal geldige stemmen:	26.586
– Somers Bart:	13.414 (50,46%)
– De Decker Jean-Marie:	10.187 (38,32%)
– De Waele Patricia:	1.712 (6,44%)
– Valkeniers Jef:	716 (2,69%)
– Brusselmans Karin:	417 (1,56%)
– De Stoop Christian:	140 (0,53%)

Partijbestuur

Op 4 december 2004 werden eveneens bestuursverkiezingen gehouden op het nationale, provinciale en lokale niveau.

Overzicht van de geldige stemmen voor de verkozen leden van het nationale partijbestuur²³:

23. De VLD-leden mogen bij de verkiezing van het nationale partijbestuur tussen 15 en 30 voorkeurstemmen uitbrengen.

- uitgebrachte stemmen: 27.229 (mandatarissen) en 27.090 (niet-mandatarissen)
- geldige stemmen: 25.385 (mandatarissen) en 24.100 (niet-mandatarissen)

<i>Mandatarissen</i>	<i>Aantal stemmen</i>	<i>Niet-mandatarissen</i>	<i>Aantal stemmen</i>
De Croo Herman	15.290	De Waele Patricia	4.369
Verhofstadt Guy	15.127	Ysebaert Clair	4.022
Sterckx Dirk	14.345	Delwaide Leo	3.927
De Gucht Karel	14.333	Valkeniers Jef	3.921
Dewael Patrick	13.395	Van Rouveroij Sas	3.579
Verwilghen Marc	11.594	Claeys Chantal	3.175
Neyts-Uyttebroeck Annemie	10.758	Ramoudt Didier	2.994
De Decker Jean-Marie	10.662	De Clercq Yannick	2.985
Vanderpoorten Marleen	9.560	Somers Ann	2.969
Moerman Fientje	9.522	De Ro Jo	2.792
Van Mechelen Dirk	9.324	Bouckaert Boudewijn	2.689
Daems Rik	9.083	Van Volcem Mercedes	2.554
Van Quickenborne Vincent	7.286	Coolsaet Ann	2.394
Ceysens Patricia	7.130	Eeman Jan	2.380
Keulen Marino	6.787	Poppe Patrick	2.370
		Van der Hoof Kathleen	2.370

7. De kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volksvertegenwoordigers	25
Senatoren	11 (13 tot 18 mei 2003)
Vlaamse volksvertegenwoordigers	25 (29 tot 13 juni 2004)
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad	4 (2 tot 13 juni 2004)
Federale ministers	5 (4 tot juli 2003)
Vlaamse ministers	3 (5 tot juli 2004)
Ministers Brusselse Gewestregering	1
Leden Europees Parlement	2 (4 tot 13 juni 2004)
Provincieraadsleden	104
Bestendig afgevaardigden	8
Gemeenteraadsleden	1.279
Burgemeesters	82
Schepenen	386
OCMW-raadsleden	732
OCMW-voorzitters	73

7.2. Bestuursleden 6.675

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

Partijvoorzitter	De Gucht Karel (vanaf feb. 2004 opgevolgd door Sterckx Dirk; vanaf juli 2004 opgevolgd door Somers Bart)
Ondervoorzitter ²⁴	Verhofstadt Guy (vanaf dec. 2004 opgevolgd door De Croo Herman)
Secretaris	Staelraeve Sofie
Penningmeester	Vermeiren Francis
Algemeen partijsecretaris	Hanssens Johan
Politiek directeur	Hanssens Johan
Directeur VLD-Studiedienst	De Koker Hedwig
Woordvoerder	De Cock Lieve (vanaf juli 2003 opgevolgd door Stuer Vincent; vanaf juli 2004 opgevolgd door Ongena Tom)
Fractiesecretarissen	
Kamer	De Koker
Senaat	Herpinck Herman
Vlaams Parlement	De Vos Herman
Voorzitters Tuchtorganen	
Nationale Statutaire Commissie	De Clercq Willy
Beroepskamer	Monsaert Paul
Voorzitter VLD-vrouwen	Van der Hooft Katleen
Voorzitter Jong-VLD	Van de Vyver Dewi

8.2. Parlementaire Medewerkers

Federaal Parlement	36
Vlaams Parlement	36
Brussels Parlement	4

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden

Geen informatie beschikbaar.

24. Statutair is de ondervoorzitter diegene die bij de verkiezing van het partijbestuur de meeste voorkeurstemmen heeft behaald.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling naar arrondissement

	2003	2004
Aalst-Oudenaarde	7.079	7.161
Antwerpen	6.876	6.612
Brugge	2.921	2.931
Brussel-Halle-Vilvoorde	9.133	8.878
Dendermonde-Sint-Niklaas	4.569	4.605
Gent-Eeklo	11.312	11.019
Limburg	8.619	8.934
Kortrijk-Roeselare-Tielt	5.449	5.061
Leuven	4.059	3.972
Mechelen-Turnhout	6.750	6.626
Oostende-Veurne-Diksmuide-Ieper	5.540	5.539
Nationaal	1.140	1.410
Totaal	73.438	72.748

9.2. Indeling naar geslacht

Geen informatie beschikbaar.

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

Geen informatie beschikbaar.

9.4. Lidgelden

- Individuele aansluiting via het nationale VLD-secretariaat: 12,50 euro
- Individuele aansluiting via een lokale afdeling die de prijs zelf bepaalt: schommelt tussen 10 en 15 euro.

10. Publicaties

Periodieken

- *De Burgerkrant* (ledenblad), maandelijks verstuurd aan alle leden.
- *De Lokale Burgerkrant*, periodiek blad, bedeed aan alle inwoners per gemeente.

Boeken

- B. Somers, *Iedereen burgemeester!*, Van Halewijck, 2003.
- P. Ceysens, *E-mama: e-werken, kids koesteren*, Houtekiet, 2004.
- D. Verhofstadt, *Pleidooi voor individualisme*, Houtekiet, 2004.

Congresteksten

- *Contract met de Burger*, programmacongres maart 2003.
- *VLD-programma Vlaamse en Europese verkiezingen*, programmacongres april 2004.

Internetadres: <http://www.vld.be>

11. Partijfinanciën²⁵

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	6.592.694,13	7.145.569,59	8.550.233,81	8.946.455,01
– Belgische overheidsbijdragen	5.830.115,89	6.350.246,96	7.618.655,45	7.968.867,40
– Andere bijdragen	157.515,64	196.097,37	207.119,18	230.952,20
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	43.701,42	52.393,28	55.598,64	86.884,04
Mandatarissen	113.814,21	143.704,09	151.520,54	144.068,16
Andere	–	–	–	–
– Lidgelden	299.021,47	448.092,12	441.507,39	399.202,59
– Opbrengsten uit het onroerend vermogen	33.386,25	17.243,26	2.677,26	–
– Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	150.264,87	77.936,42	165.502,77	207.665,29
– Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	–	–	–	–
– Diverse opbrengsten	122.390,02	55.953,46	114.771,76	139.767,53
Kosten voor de gewone werking	5.687.933,01	5.995.394,78	8.841.460,75	8.887.739,41
– Voorraden en werken in uitvoering	–	–	–	–
Inkopen	–	–	–	–
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	–	–	–	–
– Dotaties	257.477,66	258.339,12	303.547,12	461.541,08
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	257.477,66	258.339,12	303.547,12	461.541,08
Mandatarissen	–	–	–	–
Andere	–	–	–	–
– Diensten en diverse goederen	2.059.164,40	2.647.867,63	6.215.977,26	6.870.316,62
Huisvestingskosten	122.042,62	161.874,18	194.585,80	259.868,22
Administratie en beheer	974.582,04	1.179.753,49	1.492.273,65	1.962.611,41
Publicaties	257.181,67	655.670,91	726.617,28	790.700,57
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	624.093,12	570.243,52	2.837.845,06	2.719.760,14
Diverse kosten	81.264,95	80.325,53	964.655,47	1.137.376,28
– Personeelskosten	1.569.496,03	1.790.898,76	2.071.009,90	1.767.110,56
– Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	147.992,38	173.977,01	190.293,81	218.273,70
– Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	–	–	–	–
– Voorzieningen voor risico's en kosten	-1.605.987,97	1.093.636,93	-33.003,05	458.511,75
– Andere kosten voor de gewone werking	47.814,57	30.675,33	27.626,61	29.009,20
– Geactiveerde kosten	–	–	–	–
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	904.761,12	1.150.174,81	-291.226,94	58.715,60
Financieel resultaat	64.862,16	84.561,56	77.962,50	34.796,37
Uitzonderlijk resultaat	80.282,05	-44.213,79	394.464,05	3.546,63
Belastingen op het resultaat	–	–	-460,17	–
Resultaat van het boekjaar	1.049.905,33	1.190.522,58	180.739,44	97.058,60

25. Bronnen: Verslag van de Controlecommissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

Vlaams Blok/Vlaams Belang²⁶

1. Het congres

In 2003 en 2004 werden 5 congressen georganiseerd:

- Gent, Internationaal Congrescentrum, 12 april 2003. Verkiezingscongres 'Veilig Vlaanderen'. Boodschappen uit de provincies, toespraken van Francis Van den Eynde, Gerolf Annemans, Filip Dewinter en Frank Vanhecke. Aantal aanwezigen: 1.400.
- Gent, Internationaal Congrescentrum, 14 maart 2004. Verkiezingscongres 'Uw alternatief'. Afsluiting van de pre-electurale campagne. Voormiddag: bespreking, amendering en stemming in 5 werkgroepen van en over de ontwerp-congresteksten. Namiddag: plenaire vergadering met toespraken van Marijke Dillen, Filip Dewinter en Frank Vanhecke. Aantal aanwezigen: 1.400.
- Antwerpen, Stadsschouwburg, 23 mei 2004. Verkiezingscongres. Aantal aanwezigen: ca. 2.000.
- Antwerpen, Zaal Horta, 14 november 2004. Stichtingscongres Vlaams Belang: bekendmaking van naam, logo en statuten. Toespraken van Luk Van Nieuwenhuysen, Marie-Rose Morel, Anke Van dermeersch, Gerolf Annemans, Filip Dewinter en Frank Vanhecke. Aantal aanwezigen: 1.000.
- Antwerpen, Stadsschouwburg, 12 december 2004. Statutair congres: verkiezing van de partijvoorzitter. Toespraken van Luk Van Nieuwenhuysen, Gerolf Annemans, Filip Dewinter en Frank Vanhecke. Aantal aanwezigen: ca. 2.000.

2. De partijraad

2.1. Samenstelling

Art. 1.1.2 van de Vlaams Blok-statuten²⁷: "De partijraad bestaat uit:

– de voorzitter van de raad	Van Nieuwenhuysen Luk
– de leden van het partijbestuur	Annemans Gerolf, Ceder Jurgen, Claeys Philip, Dewinter Filip, Dillen Karel, Erens Frederic (vanaf sept. 2004 opgevolgd door Verreyt Hans), Schoofs Bert, Van den Eynde Francis, Van Hauthem Joris, Vanhecke Frank, Van Nieuwenhuysen Luk, Van Overmeire Karim, Vatlet Patsy, Verreycken Wim

26. Op het congres van 14 november 2004 werd het Vlaams Blok omgevormd tot Vlaams Belang.

27. Op het stichtingscongres van Vlaams Belang van 14 november 2004 werden nieuwe partijstatuten aangenomen. In de tekst worden telkens eerst de statuten van het Vlaams Blok vermeld. Vervolgens komen de statuten van Vlaams Belang aan bod zoals die werden aangenomen op het congres van 14 november 2004.

– *de afgevaardigden per regio:*

Aalst
Antwerpen-Zuid
Brugge
Brussel-Halle-Vilvoorde
Gent
Kortrijk
Leuven
Midden-Limburg
Noord-Limburg
Zuid-Limburg
Mechelen
Middenkust
Roeselare
Sint-Niklaas
Turnhout
Koepel Antwerpen

Voorkempen
Zuiderkempen
Westhoek

– *de volksvertegenwoordigers, senatoren, Vlaamse volksvertegenwoordigers, Brusselse volksvertegenwoordigers en Europarlementsleden (die niet al in een andere hoedanigheid in de partijraad zetelen)*

– *één afgevaardigde per provincie van de provincieraadsleden*

Librecht Julien, Popelier Noël
Van Hove Bart
Masyn Luc
Daelman Johan, Monballiu Ludo
Deckmyn Johan, Heyndrickx Mark
Delbeke Francis
Herckens Gust
Janssens Chris
Robben Jos
Beckers Rik
Aras Dirk, Van Noten Annemie
Schottey Kristof
De Reuse Immanuel
Schelfhout Jozef, Stevenheydens Bruno
Claessens Jan
Drieghe Caroline, Van Brusselen Johan, Reniers Frank
Vanslambrouck Johan, Wouters Francis
Liedts Raf
Vandenberghé Herman
Arckens Erik, Boutsen Mathieu, Bruyninckx-Vandenhoudt Agnes, Bultinck Koen, Buysse Yves, Caslo Nancy, Colen Alexandra, Creyelman Frank, Deckmyn Johan, De Man Filip, Depoortere Ortwin, De Reuse Herman, Dillen Koen, D'Haeseleer Guy, Erens Frederic, Govaerts Marleen, Goyvaerts Hagen, Huybrechts Pieter, Jansegers Nele, Laeremans Bart, Lootens Dominiek, Marginet Werner, Martens Katleen, Michiels An, Moens Monique, Mortelmans Jan, Neel Staf, Penris Jan, Pison Erland, Sevenhans Luc, Seyns Valérie, Sintobin Stefaan, Strackx Felix, Tack Erik, Tastenhoye Guido, Van Assche Jos, Van den Broeck Jaak, Van den Eynde Marleen, Van Dijck Wim, Van Gaever Freddy, Van Goethem Roland, Van Linter Greet, Van Steenberge Gerd, Van Themische Frieda, Verougstraete Chris, Verreycken Rob, Verstrepen Jurgen, Vissers Linda, Vrancken John, Wymeersch Frans
Van der Sande Philippe (Antwerpen), Lespoix Ludo (Limburg), Stevenheydens Bruno (Oost-Vlaanderen), Laeremans Jan (Vlaams-Brabant), Ravyts Kurt (West-Vlaanderen).

- een vertegenwoordiger van de provinciale besturen Verrept Marc (Antwerpen), Van Bree Jef (Limburg), Goubert Geert (Oost-Vlaanderen), Laeremans Jan (Vlaams-Brabant), Buysse Yves (West-Vlaanderen)
- een bijzonder vertegenwoordiger voor Brussel De Roover Raymond
- met een opdracht belaste leden, voorgedragen door het partijbestuur Aers Wilfried, Bouteca Roger, De Gryze Niki, De Lobel Hilde, Geraerts Jean, Raes Roeland, Verrijken Emiel
- een afgevaardigde van de Vlaams Blok Jongeren." Veys Tanguy

In de Vlaams Belang-statuten wordt de partijraad verder aangevuld met (art. 4.A.1):

- "de oud-parlementsleden, op hun verzoek te richten aan de partijraadsvoorzitter en na bekrachtiging door de partijraad; hun mandaat neemt een einde telkens wanneer de bestuurshernieuwingen plaatsvinden;
- de partijleden die, al dan niet stemgerechtigd, worden opgenomen mits twee derden van de leden hiermee instemmen."

2.2. Frequentie van samenkomst

De partijraad komt maandelijks samen.

2.3. Bevoegdheden

De bevoegdheden van de partijraad worden geregeld in art. 1.1.1 en 1.1.6 van de Vlaams Blok-statuten.

"De partijraad is het hoogste beleidsorgaan van de partij. (...)

- De partijraad bespreekt alle politieke materies en treft beslissingen van fundamentele aard inzake strategie en politieke koers.
  - Hij verstrekt algemene richtlijnen voor de ondergeschikte besturen of organen en beoordeelt hun algemene werking en koers.
  - Hij bespreekt de voorstellen en handelingen van de besturen en organen en spreekt er al dan niet zijn goedkeuring over uit.
  - Hij behandelt en beslecht klachten en tuchtaangelegenheden na advies van het partijbestuur.
  - Hij bepaalt de inhoud van congressen en kaderdagen.
  - Hij heeft controlerecht op alle publicaties, ook die van lagere organen; hij kan publicatie van een tekst verbieden of inhoud en opmaak wijzigen.
  - Hij is verantwoordelijk voor aanstelling en ontslag van bestuursleden in hoofde van hun functie en als lid van de partij en voor uitsluiting uit de partij van mandatarissen.
8. Hij beslist over elke wijziging van het huishoudelijke reglement, eventueel na advies door het partijbestuur en ziet toe op de naleving ervan."

Art. 4.A.1 van de Vlaams Belang-statuten:

“De partijraad is het hoogste orgaan van de partij en is bevoegd voor het:

- bespreken van alle politieke materies en treft beslissingen van fundamentele aard inzake strategie en politieke koers;*
- controleren van het partijbestuur en het herzien van de beslissingen van het partijbestuur;*
- verstrekken van algemene richtlijnen voor de ondergeschikte besturen of organen en het beoordelen hun algemene werking en koers. Indien richtlijnen door het partijbestuur zijn uitgevaardigd, bekrachtigt de partijraad deze voor zover nodig;*
- bespreken, goed- of afkeuren van de voorstellen en handelingen van de besturen en organen;*
- het verwijderen van een of meerdere geledingen uit de partijstructuur;*
- bepalen van de inhoud van congressen en kaderdagen;*
- het controleren en wijzigen of verbeteren van alle publicaties, alsook het verbieden van eender welke publicatie;*
- waken over de uitvoering of herziening van de resoluties alsook over de naleving van de statuten en van het huishoudelijk reglement;*
- toezien op het regelmatig verloop van de tuchtprocedures en op de toepassing van de tuchtsancties. De partijraad is aldus het hoogste tuchtorgaan en tevens de beroepsinstantie in tuchtzaken;*
- beslissen over de definitieve samenstelling van alle verkiezingslijsten na voorstel van het partijbestuur;*
- geven van volmacht aan het partijbestuur;*
- afzetten van de partijvoorzitter indien twee derden van de aanwezigen op de partijraad hiertoe beslissen;*
- de wijziging van de statuten met een meerderheid van ten minste twee derden der stemmen van de aanwezigen.”*

En verder nog in art. 4.A.2: *“De partijvoorzitter wordt in geheime stemming verkozen door de partijraad voor een ambtstermijn van vier jaar. (...) De door de partijraad voorgedragen kandidaat dient te worden aanvaard op een congres waar alle stemgerechtigde kaderleden uitgenodigd zijn.”*

3. Het partijbestuur

3.1. Samenstelling

Art. 1.2.2 van de Vlaams Blok-statuten: *“Het partijbestuur bestaat uit:*

<i>– de partijvoorzitter</i>	Vanhecke Frank
<i>– de ere-voorzitter</i>	Dillen Karel
<i>– de ondervoorzitter</i>	Van Nieuwenhuysen Luk
<i>– de verslaggever</i>	Buysse Yves
<i>– de penningmeester</i>	Vatlet Patsy
<i>– diensthooft van de juridische dienst</i>	Ceder Jurgen
<i>– fractieleider Vlaams Parlement/diensthooft organisatie</i>	Dewinter Filip

- fractieleider Senaat Van Hauthem Joris
- diensthoofd informatica Verreycken Wim
- fractieleider Kamer/diensthoofd studiedienst Annemans Gerolf
- de woordvoerder Van Hauthem Joris
- diensthoofd dienst vorming Van Overmeire Karim
- diensthoofd Vereniging Vlaams Belang Mandatarissen Van den Eynde Francis
- de hoofdredacteur van het Vlaams Blok/Belang-magazine Claeys Philip
- de voorzitter van de Vlaams Blok/Belang Jongeren” Erens Frederic (vanaf sept. 2004 opgevolgd door Verreyt Hans)
- overige partijbestuursleden²⁸ Demol Johan
Van dermeersch Anke
Morel Marie-Rose
Dillen Marijke

Art. 4.A.2-3 van de Vlaams Belang-statuten: “2. De partijvoorzitter vormt het partijbestuur en stelt dit als college voor aan de partijraad, die het bij geheime stemming en bij gewone meerderheid al dan niet aanvaardt. (...) De partijvoorzitter wijst de functies en de verantwoordelijkheden toe aan de partijbestuursleden. (...) 3. Behoudens de hierboven aangehaalde regeling waarbij de partijvoorzitter de functies en verantwoordelijkheden toebedeelt aan de partijbestuursleden, maken de hierna genoemde leden van rechtswege deel uit van het partijbestuur: de voorzitters van de fracties in de Kamer van volksvertegenwoordigers, de Senaat en het Vlaams Parlement, alsook de ondervoorzitter van de partij, die tevens ambtshalve de vaste taak van partijraadsvoorzitter waarneemt, de voorzitter van VBJ en de penningmeester. (...) Het partijbestuur kan te allen tijde één of verschillende personen uitnodigen om één of ander concreet vraagstuk of probleem te behandelen.”

3.2. Frequentie van samenkomst

Het partijbestuur komt elke maandagvoormiddag samen.

3.3. Bevoegdheden

Art. 1.2.1 van de Vlaams Blok-statuten: “Het partijbestuur beslist in alle zaken van dagelijks beheer van de partij en heeft residuaire bevoegdheid. Het neemt standpunten in en verspreidt mededelingen. Het partijbestuur brengt verslag uit over zijn werking aan de partijraad. Het bepaalt de te volgen tactieken, werkt in overleg met de partijraad de partijstrategie uit en geeft richtlijnen aan de ondergeschikte besturen.”

Overgenomen in art. 4.A.3 van de Vlaams Belang-statuten.

28. De partijstatuten maken geen melding van deze laatste categorie van partijbestuursleden.

4. Het dagelijks bestuur

4.1. Samenstelling

Dit is formeel geen ander orgaan dan het partijbestuur, vermits alle partijbestuurleden op het dagelijks bestuur verwacht worden. De samenstelling is dus gelijk aan die van het partijbestuur.

4.2. Frequentie van samenkomst

Het dagelijks bestuur komt wekelijks samen. Het wordt voorgezeten door de ondervoorzitter die ook de dagelijkse leiding van het nationaal secretariaat heeft.

4.3. Bevoegdheden

Het dagelijks bestuur is belast met het dagelijks beheer en neemt geen politieke beslissingen. Het orgaan heeft o.m. als taak:

- het aankopen van materiaal, drukwerken;
- de praktische regeling rond congressen, meetings en dergelijke;
- alle problemen rond personeelsbeleid.

6. Interne verkiezingen

Partijvoorzitter

Op het congres van 12 december 2004 werd Frank Vanhecke met 96,7% van de geldig uitgebrachte stemmen verkozen tot partijvoorzitter. Van Hecke was de enige kandidaat. Uitslag van de stemming:

- aantal stemgerechtigden: 908
- aantal uitgebrachte stemmen: 469
- aantal blanco en ongeldige stemmen: 12
- aantal ja-stemmen: 442
- aantal nee-stemmen: 15

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volksvertegenwoordigers	18 (15 tot 18 mei 2003)
Senatoren	8 (6 tot 18 mei 2003)
Vlaamse volksvertegenwoordigers	32 (22 tot 13 juni 2004)
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad	6 (4 tot 13 juni 2004)
Leden Europees Parlement	3 (2 tot 13 juni 2004)
Provincieraadsleden	53

Gemeenteraadsleden	459
Districtsraadsleden	71
OCMW-raadsleden	104

7.2. Bestuursleden²⁹ 1.753

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

– politiek adviseur van de partijvoorzitter	Leen Ludo
– fractiesecretaris Vlaams Parlement	Stevenheydens Bruno
– fractiesecretaris Kamer van Volksvertegenwoordigers	Wouters Francis
– fractiesecretaris Senaat	Lemmens Peter
– fractiesecretaris Brusselse Hoofdstedelijke Raad	Hiers Stijn
– coördinator studiedienst	Utsi Steven
– coördinator Juridische Dienst	Siffert Bart
– coördinator Dienst Vorming	Lievens Jan
– coördinator VVBM ³⁰	Aras Dirk
– coördinator Dienst Organisatie	Van Brusselen Johan, Vollebergh Steven
– coördinator Dienst grafische vormgeving	Calewaert Marc
– coördinator Vlaams Blok/Belang-Magazine	Pas Frederik
– hoofdredacteur internettoepassingen	Leen Ludo
– pers en communicatie	Van Den Troost Tom
– secretaris Vlaams Blok/Belang Jongeren	Jeanfils Wouter

8.2. Parlementaire medewerkers

	Univ.	Adm.
Kamer	6	4
Senaat	3	1
Vlaams Parlement	8	4
Brussels Parlement	3	1
Europees Parlement	2	

29. Situatie in mei 2005.

30. VVBM staat voor Vereniging Vlaams Belang Mandatarissen.

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden

Er zijn in de periode 2003-2004 in totaal 127 personen in vast verband tewerkgesteld.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling naar arrondissement (cijfers per 15 januari)

	2003	2004
Brugge	660	753
Oostende	544	632
Kortrijk-Roeselare-Tielt	928	952
Gent-Eeklo	1.258	1.291
Aalst-Oudenaarde	1.396	1.564
Dendermonde-Sint-Niklaas	1.400	1.392
Antwerpen	4.479	4.653
Mechelen	1.159	1.208
Turnhout	689	713
Limburg	1.437	1.541
Leuven	685	714
Halle-Vilvoorde	1.474	1.553
Brussel	605	750
Buitenland/Wallonië	146	176
Totaal	16.860	17.892

Aantal leden op 18 mei 2005: **21.942**

9.2. Indeling naar geslacht

Geen informatie beschikbaar voor 2003 en 2004.

	Man	Vrouw	Totaal
18 mei 2005	16.525	5.422	21.942

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

Geen informatie beschikbaar voor 2003 en 2004.

	18 mei 2005
-35 jaar	4.602
36-50	5.753
51-64	4.923
+65	6.664
Totaal	21.942

9.4. Lidgelden

- Individuele aansluiting: 12,5 euro
- Bijleden (zelfde gezin): 4 euro
- Studenten en scholieren: 6,5 euro
- Steunend lid: 25 euro

10. Publicaties

Periodieken

- *Vlaams Belang Magazine*, verschijnt maandelijks. Oplage: 26.000 ex.
- *E-magazine*, elektronische nieuwsbrief van het Vlaams Belang.
- *Financieel-Economische Commentaren*, verschijnt driemaandelijks.
- *Splits.nu*, maandelijks informatieblad voor een onafhankelijk Vlaanderen.
- *Vrij Vlaanderen*, kwartaalblad van de Vlaams Belang Jongeren. Oplage: 8.000 ex.
- *Breuklijn*, vormingsblad van de Vlaams Belang Jongeren, verschijnt driemaandelijks. Oplage: 8.000 ex.
- *Richtlijn*, tijdschrift van de Vereniging voor Vlaams Belang Mandatarissen (VVBM), verschijnt maandelijks.
- *Kaderblad*, verschijnt driemaandelijks.

Boeken

- G. Annemans, *Dutroux: te veel om te geloven*, Egmont, 2004, 188 p.
- Ph. Claeys, *Een brug te ver: Turkije in de Europese Unie*, Egmont, 2004, 210 p.
- F. Van Gaever, *Voetbal, een feest?*, Egmont, 2003, 264 p.
- F. Dewinter, *Zerotolerantie tegen criminaliteit*, Egmont, 2003, 200 p.

Internetadres: <http://www.vlaamsbelang.be>

11. Partijfinanciën³¹

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	4.225.350,26	5.042.279,42	5.595.857,10	6.534.021,62
- Belgische overheidsbijdragen	4.029.717,77	4.762.953,61	5.321.338,46	6.180.336,64
- Andere bijdragen	21.668,35	27.039,82	63.166,26	42.067,46
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	-	-	25.048,17	19.504,01
Mandatarissen	21.668,35	27.039,82	38.118,09	20.999,07
Andere	-	-	-	1.564,38
- Lidgelden	72.205,09	101.638,92	68.417,83	96.883,59
- Opbrengsten uit het onroerend vermogen	9.345,59	5.737,22	5.844,64	5.184,98
- Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	78.994,32	127.582,16	104.717,45	166.973,95
- Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	6.598,26	8.300,44	15.922,68	22.627,95
- Diverse opbrengsten	6.820,89	9.027,25	16.449,78	19.947,05
Kosten voor de gewone werking	4.328.340,35	5.046.977,50	7.183.126,80	7.523.654,57
- Voorraden en werken in uitvoering	-	-	-	-
Inkopen	-	-	-	-
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	-	-	-	-
- Dotaties	82.272,51	110.503,28	118.401,72	124.139,54
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	82.272,51	110.503,28	118.401,72	124.139,54
Mandatarissen	-	-	-	-
Andere	-	-	-	-
- Diensten en diverse goederen	3.473.431,19	4.250.645,59	6.275.312,97	7.357.184,52
Huisvestingskosten	274.286,23	279.281,35	329.186,66	375.184,09
Administratie en beheer	688.307,06	719.283,17	685.200,74	1.026.028,08
Publicaties	243.585,16	183.908,77	177.787,70	234.733,74
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	2.267.252,74	3.068.172,30	5.082.956,27	5.721.238,61
Diverse kosten	-	-	181,60	-
- Personeelskosten	37.528,28	37.413,89	38.477,23	41.795,13
- Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	169.345,64	175.948,67	209.172,13	246.470,44
- Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	7.175,85	2.952,49	20.650,05	-13,68
- Voorzieningen voor risico's en kosten	542.267,09	440.351,81	497.250,00	-270.750,00
- Andere kosten voor de gewone werking	16.319,80	29.161,77	23.826,70	24.828,62
- Geactiveerde kosten	-	-	-	-
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	-102.990,09	-4.698,08	-1.587.269,70	-989.632,95
Financieel resultaat	112.893,46	93.544,75	118.451,44	34.880,80
Uitzonderlijk resultaat	2.034,93	3.997,66	-	-36.118,02
Belastingen op het resultaat	-	-	-	-
Resultaat van het boekjaar	11.938,30	92.844,33	-1.468.818,26	-990.870,17

31. Bronnen: Verslag van de Controlemcommissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

Agalev/Groen!³²

1. Het congres

In 2003 en 2004 werden 3 congressen georganiseerd:

- Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 18 januari 2003. Verkiezingscongres. Agenda: stemming over de senaatslijst voor de federale verkiezingen. Open voor alle leden. Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 300.
- Gent, Internationaal Congrescentrum, 21 juni 2003. Actualiteitscongres en administratief congres. Agenda: evaluatie van de verkiezingsuitslag, verkiezing van de politiek secretaris, van de leden van het partijbestuur, van het arbitragecollege en van het dagelijks bestuur. Gedeeltelijk open voor alle leden en externen, stemmingen en discussies over personen enkel voor leden. Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 1.000.
- Brussel, VUB, 15 november 2003. Toekomstcongres en administratief congres. Agenda: bespreking Manifest, stemming over de Europese verkiezingslijst, verkiezing van de voorzitter, aanvulling van het partijbestuur en van het arbitragecollege. Gedeeltelijk open voor alle leden en externen, stemmingen en discussies over personen enkel voor leden. Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 900.

2. De Politieke Raad

2.1. Samenstelling

Art. 6.1 van de statuten. *"Maken deel uit van de Politieke Raad"*³³:

a. de regionale politieke secretarissen:

Aalst-Oudenaarde	Nachtergaele Peter
Antwerpen	Luyten Peter (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Van Looveren Freek)
Brugge	Croekaert An (vanaf maart 2003 opgevolgd door Lepoutre Steven en vanaf maart 2004 ad interim opgevolgd door Ghyoot Dirk)
Brussel	Van Hellem Henk (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Martens Nico)
Gent-Eeklo	Van Lerberge Raf
Halle-Vilvoorde	Vanderstappen Willy (vanaf juni 2003 opgevolgd door Lamotte Mark)

32. Op het congres van 15 november 2003 wijzigde Agalev haar naam in Groen!.

33. De Agalev/Groen!-statuten, zoals gewijzigd en/of aangevuld op het partijcongres van 18 november 1995, 27-28 april 1996, 21 september 1996, 21 mei en 1 december 2001.

Kortrijk-Roeselaere-Tielt	Van Dierdonck Bert (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Tavernier Maarten)
Leuven	Jaspers Jan (vanaf okt. 2003 opgevolgd door Mertens Vincent)
Limburg	Spreeuwens Fabian (vanaf maart 2004 opgevolgd door Desmet Marc)
Mechelen-Turnhout	Mertens Marc (vanaf sept. 2003 opgevolgd door De kinderen Wim)
Sint-Niklaas-Dendermonde Westhoek	Onghena Agnes Bevernaghe Kathleen
- b. *één vertegenwoordiger per schijf of begonnen schijf van 250 leden van elke regionale groep. Kandidaten moeten minstens één jaar lid zijn van de regionale groep. De gro-
otte van de schijf moet regelmatig worden berekend.*
Aalst-Oudenaarde	Cuyvers Jo (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Borremans Wim), Van de Putte Joke (vanaf okt. 2003)
Antwerpen	Bosmans Ward (voorzitter van de Politieke Raad, vanaf sept. 2003 opgevolgd door Schoofs Louis, die eveneens tot voorzitter verkozen werd), Brangers Marjet (tot sept. 2003), De Visser Veroniek (tot sept. 2003), De Weerd Gio (tot sept. 2003), Nauwelaerts Katia (tot sept. 2003), Verhelst Luc (tot sept. 2003), Caals Tom (vanaf sept. 2003), Van Biesen Wouter (vanaf sept. 2003), van Hecke Guido (vanaf sept. 2003), Van Heusden Els (vanaf sept. 2003), Van Hoffelen Karin (vanaf sept. 2003), Van Langendonck Joost (vanaf sept. 2003)
Brugge	De Smidt Liesbeth (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Roosen Hans en vanaf april 2004 door Lambrecht Annick), Naessens Hilde
Brussel	Jacobs Dirk (vanaf feb. 2004 opgevolgd door Fere-mans Stef), Espeel Nathalie (vanaf maart 2004)
Gent-Eeklo	Denys Liesbet, Van Rompaey Paul (tot juni 2003), De Sutter Wouter (tot sept. 2003), Antoine François (vanaf sept. 2003), De Cock Liliane (vanaf sept. 2003), Depoorter Louis (vanaf sept. 2003), Dooms Elisabeth (vanaf sept. 2003)
Halle-Vilvoorde	Lamotte Mark (vanaf juni 2003 opgevolgd door Thaelemans Marie-Jeanne), Van Stevens Magda
Kortrijk-Roeselaere-Tielt	Puype Geert en Dierickx Marleen (vanaf sept. 2004 opgevolgd door Descheemaeker Anne Mie en Hoop Renaat)
Leuven	Valgaeren Elke, Verhaeghe Peter (tot sept. 2004), Toelen Toon (vanaf sept. 2004), Van der Bracht Annelies (vanaf sept. 2004)

Limburg	Ghaye Lut, Janssen Theo (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Danen Johan)
Mechelen-Turnhout	Bastyns Gerd, Cuyt Björn (tot sept. 2003), De Smedt Jef (vanaf sept. 2003), Serrien Thierry (vanaf sept. 2003), Gesquière Els, Paraskeopoulos Hélène, Van Dyck Erik (vanaf maart 2004), Verdyt Vincent
Sint-Niklaas-Dendermonde	Ketels Luc (tot sept. 2003), Lockefeer Sylvain (tot sept. 2003), Sercu Steve (vanaf sept. 2003), Almaci Meyrem (vanaf dec. 2003)
Westhoek	Lodewyckx Herman
- c. zes afgevaardigden uit de gemeente-, districts- en OCMW-raadsleden, waarvan minstens één van elk. De afgevaardigden worden aangeduid door de groep van lokale mandatarissen.
Gemeenteraadsleden	Bertin Gino, Declerck Guy, Devos Rudy, De Ridder Karel
Districtsraadslid	Lauwers Stef
OCMW-raadslid	Vandenberghe Martine
- d. vijf gemandateerde provincieraadsleden:
Antwerpen	Van Der Voort Chris
Limburg	(geen provincieraadslid)
Oost-Vlaanderen	Van Hecke Stefaan
Vlaams-Brabant	Debraekeleer Luc
West-Vlaanderen	Lievyns Maureen
- e. twee vertegenwoordigers van Jong-Groen!:
- Smets Erik (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Matthieu Sara), Lesage Dries (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Vanhaverbeke Ruben en vanaf dec. 2004 door Van Damme Yves)
- f. Niet stemgerechtigde leden: de ministers en parlementsleden, de leden van het partijbestuur, de leden van het federale bureau."

2.2. Frequentie van samenkomst

In principe driemaandelijks. De Politieke Raad kan echter vaker vergaderen indien zij dit nodig acht. Vergaderingen gaan door op zaterdag, telkens van 10u tot 17 u. Zij zijn open voor alle leden.

De politieke raad vergaderde 10 keer in 2003, 8 keer in 2004.

2.3. Bevoegdheden

Art. 6.2 – 6.8 van de statuten: "6.2: De Politieke Raad is bevoegd voor de inhoudelijke politieke lijn van de partij. Dit slaat op de uitwerking van de ideologie, de politieke doel-

stellingen en krachtlijnen, en de prioriteitsbepaling. De Politieke Raad kan aan het Congres voorstellen doen. De timing ligt in handen van het landelijk Partijbestuur. De Politieke raad duidt de kandidaten, voorgedragen door de regionale groepen of het Partijbestuur, aan voor de coöptatie tot senator. 6.3: Als er onvoldoende tijd is om een Congres te organiseren over politieke onderwerpen waarbij de identiteit van de partij betrokken is, dan beslist de Politieke Raad over deze materie tussen twee bijeenkomsten van het Congres in. 6.4: De leden van de Politieke Raad hebben een algemeen evocatie- en interpellatierecht tegenover de Politiek Secretaris en de leden van het landelijk Partijbestuur. Zij kunnen leden van de Fractie, de ministers/staatssecretarissen en alle andere politieke mandatarissen van de partij interpellieren over hun publieke handelingen en de standpunten die ze publiek innemen. Met een tweederde meerderheid kan de Politieke Raad bindende richtlijnen geven aan het landelijk Partijbestuur en besluiten vernietigen van het landelijk Partijbestuur. De regionale politieke secretaris en de regionaal verkozen leden van de Politieke Raad zijn verantwoordelijk voor de doorstroming van de politieke discussie tussen het regionaal en het landelijk niveau en omgekeerd. De leden van de Politieke Raad brengen verslag uit en vragen feedback over de werking van de Raad in de Regionale Groepen. 6.5: De Politieke Raad neemt de eindbeslissing inzake rekening en begroting. Hij bekrachtigt of verwerpt het beleidsvoorstel van het landelijk Partijbestuur. 6.6: De Politieke Raad bepaalt in een basispollreglement de algemene voorwaarden waaraan de kandidatenlijsten moeten voldoen en de procedures waardoor zij tot stand komen. 6.7: De Politieke Raad is bevoegd voor de politiek-inhoudelijk residuaire aangelegenheden die door de statuten en hun uitvoeringsbesluiten niet werden toegekend aan een groep en die het lokale overstijgen. 6.8: De Politieke Raad kan (project)werkgroepen installeren."

3. Het partijbestuur

3.1. Samenstelling

Art. 7.1 van de statuten. "Het partijbestuur wordt samengesteld uit de volgende leden:

a. minimaal zes en maximaal negen vrijwilligers

Tot juni 2003:

Decruynaere Elke (tot maart 2003), De Nys Kris, De Vroey Claudine, Lamote Luc, Libbrecht Jo, Maertens Guido (voorzitter van het partijbestuur), Orij Flor, Symoens Tine, Van Durme Wilfried

Vanaf juni 2003:

Brits Ethel, De Nys Kris (voorzitter van het partijbestuur), Dierickx Marleen, Grauwels Kristien (vanaf nov. 2003), Laenens Leen, Lesage Dries, Rummens Stefan (tot sept. 2004), Vertiest Isabel, Venken Joost (tot juli 2004)

- b. *de fractieleiders van de Kamer en het Vlaams Parlement en een derde lid uit één van de andere drie fracties, met name de Senaat, het Europees Parlement en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, dat wordt aangeduid door de Fractie.* Lozie Frans (Senaat – vanaf mei tot nov. 2003 opgevolgd door De Roeck Jacinta)³⁴, Sannen Ludo (Vlaams Parlement – vanaf mei 2003 opgevolgd door Stassen Jos), Wauters Joos (Kamer – tot mei 2003)
- c. *de Politiek Secretaris en de Partijsecretaris van het landelijk niveau* *Politiek Secretaris*
Geysels Jos (vanaf juni 2003 opgevolgd door Holemans Dirk en vanaf nov. 2003 door Dua Vera³⁵)
Partijsecretaris
Lemiengre Luc (vanaf juni 2003 opgevolgd door Hamels Johan)
- d. *de voorzitter van de Politieke Raad* Bosmans Ward (vanaf sept. 2003 opgevolgd door Schoofs Louis)
- e. *ministers en staatssecretarissen van het federaal, Vlaams en Brussels niveau. Eén minister van het federaal en één minister van het Vlaams niveau hebben stemrecht."* *Federale regeringsleden tot juli 2003:*
Boutmans Eddy, Tavernier Jef
*Vlaamse ministers tot juli 2004*³⁶:
Dua Vera (vanaf mei 2003 opgevolgd door Sannen Ludo en vanaf feb. 2004 door Tavernier Jef), Vogels Mieke (vanaf mei 2003 opgevolgd door Byttebier Adelheid)

3.2. Frequentie van samenkomst

Het partijbestuur vergadert wekelijks op maandag.

3.3. Bevoegdheden

Art. 7.2 – 7.5 van de statuten: "7.2: Het Partijbestuur neemt het beheer van Groen! op landelijk niveau waar. Hiertoe neemt het onder meer verantwoordelijkheid op voor de partij-uitbouw, de partijstrategie en het volgen van de politieke actualiteit. 7.3: Het Partij-

34. In mei 2003 werd Jacinta De Roeck (Agalev) door de SP.A gecoöpteerd als senator. Tot november 2003 bleef zij zetelen als Agalev-senator. Na het congres van 15 november 2003 stapte zij uit de partij.
35. De naam Politiek Secretaris werd op het congres van 15 november 2003 gewijzigd in Voorzitter. Pas in februari 2005 werd dat ook statutair vastgelegd.
36. De Vlaamse ministers Dua en Vogels namen na de federale verkiezingen van 18 mei 2003 ontslag. Zij werden opgevolgd door Sannen en Byttebier. Sannen nam in februari 2004 ontslag als Vlaams minister en stapte uit de partij.

bestuur heeft tegenover de Fractie de volgende bevoegdheden: een interpellatierecht tegenover het landelijk Dagelijks Bestuur, de minister/staatssecretarissen, de Fractie en de individuele fractieleden; een evaluatierecht tegenover het landelijk Dagelijks Bestuur, de ministers/staatssecretarissen, de fractievoorzitters en de fractieleden. 7.4: Het Partijbestuur heeft de bevoegdheid over de organisatorische residuair aangelegenheden die door de statuten en hun uitvoeringsbesluiten niet werden toegekend aan een groep en die het lokale overstijgen. 7.5: Het partijbestuur moet de volgende taken opnemen: het besturen van de partij op basis van beslissingen die door het Congres en de Politieke Raad worden genomen; beslissingen nemen over de structuur van het secretariaat en hiertoe het Dagelijks Bestuur de nodige richtlijnen geven; de opvolging van de partijstrategie, de partij-uitbouw, de fractiewerking, de politieke actualiteit en eventuele onderhandelingen tussen twee bijeenkomsten van het Congres in; de organisatie van de interne en externe communicatie (o.m. contacten met de pers en de media); de organisatie van Congresbijeenkomsten, verkiezingscampagnes en verkiezingsadministratie. Het Partijbestuur staat in voor de voorbereiding van het Congres. Het Partijbestuur stelt de voor elke verkiezing toepasselijke pollreglementen op, op basis van het door de Politieke Raad opgemaakte basispollreglement; de organisatie van de internationale vertegenwoordiging van Groen!."

4. Het dagelijks bestuur

4.1. Samenstelling

Art. 8.1 van de statuten: "Het Dagelijks Bestuur wordt waargenomen door volgende twee secretarissen: 1. De Politiek Secretaris, die in zijn/haar functie bevestigd wordt door het Congres op voorstel van het landelijk Partijbestuur en na advies van de Politieke Raad. Hij/zij draagt de eindverantwoordelijkheid van de partij. Als zodanig volgt hij/zij de werking van de ministers/staatssecretarissen en de Fractie op. 2. De Partijsecretaris, die in zijn/haar functie bevestigd wordt door het Congres op voorstel van het Partijbestuur en na advies van de Politieke Raad. Hij/zij staat in voor het management van de partij. Alle directiefuncties binnen het nationaal secretariaat vallen onder zijn/haar verantwoordelijkheid."

Politiek Secretaris:

Geysels Jos (vanaf 21 juni 2003 opgevolgd door Holemans Dirk en vanaf 15 nov. 2003 door Dua Vera³⁷)

Partijsecretaris:

Lemiengre Luc (vanaf 21 juni 2003 opgevolgd door Hamels Johan)

37. Zie voetnoot 35.

4.2. Bevoegdheden

Art. 8.2 – 8.3 van de statuten: *“8.2: Het Dagelijks Bestuur is bevoegd voor de dagelijkse werking van de partij en heeft een beleidsvoorbereidende verantwoordelijkheid. 8.3: Het Dagelijks Bestuur moet de volgende taken opnemen: aanwerving, begeleiding en evaluatie van het personeel binnen het voorziene kader; ondersteuning van de werking van de Politieke Raad en van het Partijbestuur; coördinatie van het geheel van politieke activiteiten, het partijmanagement en de campagnes; uitvoeren van de opdrachten van het Partijbestuur; organisatie van de dienstverlening aan de mandatarissen (gemeente, provincie, nationaal); leiding geven aan en coördinatie van de diensten.”*

5. Het Arbitragecollege

5.1. Samenstelling

Art. 11.1: *“Het arbitragecollege bestaat uit vijf leden, met een maximum van drie leden van hetzelfde geslacht. De leden van het Arbitragecollege worden verkozen door een Congres met een absolute meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen. De kandidaten moeten twee jaar lid zijn en worden voorgedragen door de Regionale Groepen.”*

Samenstelling in de periode 2003-2004:

- Tot 21 juni 2003: Dziergwa Jean-Pierre, Roelant Sammy, Rombouts Marijke.
- Vanaf 21 juni 2003: Tilmans Albert, Van Rompay Paul, Vandikkelen Jos. Vanaf 15 november 2003 aangevuld met: Dusauchoit Veer en Vanderhelst Heidi.

5.2. Frequentie van samenkomst

Het Arbitragecollege kwam in de periode 2003-2004 niet samen.

5.3. Bevoegdheden

Art. 11.2 – 11.5: *“11.2: De bevoegdheden van het Arbitragecollege: beslechten van conflicten tussen groepen, tussen leden en/of tussen groepen en leden, volgens de procedure beschreven in 11.3; het interpreteren van statutaire bepalingen tussen twee statutaire congressen in en dit op vraag van het landelijk Partijbestuur of de Politieke Raad; als beroepsorgaan bij uitsluiting van leden; op vraag van het landelijk Partijbestuur, de Politieke Raad of het Congres kan het Arbitragecollege een hoogdringendheidsprocedure in werking stellen. Deze procedure moet conflicten regelen waarvan de gevolgen op korte termijn belangrijk zijn voor Groen!. 11.4: Voor het vervullen van haar opdracht beschikt het Arbitragecollege over de beginselverklaring, de statuten en de Congresbeslissingen. 11.5: de beslissingen van het Arbitragecollege zijn bindend.”*

6. Interne verkiezingen

Politiek secretaris – Voorzitter

Op het congres van 21 juni 2003 werd Dirk Holemans met 70% van de stemmen verkozen tot politiek secretaris. Er werden twee kandidaten voorgedragen: Dirk Holemans en Jo Vermeulen, maar Jo Vermeulen trok zich daags voor het congres terug als kandidaat. Alle op het congres aanwezige leden (ca. 1.000) konden deelnemen aan de stemming. Precieze cijfers over de uitslag van de stemming zijn niet bekend.

Op het congres van 15 november 2003 werd Vera Dua met 94% van de stemmen verkozen tot politiek secretaris, nadat zij op voorstel van Dirk Holemans was voorgedragen als zijn opvolger. Tevens gaf het congres, in afwachting van een statutaire wijziging, Vera Dua de titel van nationaal voorzitter. Alle op het congres aanwezige leden (ca. 900) konden deelnemen aan de stemming. Precieze cijfers over de uitslag van de stemming zijn niet bekend.

Partijsecretaris

Op het congres van 21 juni 2003 werd Johan Hamels met 70% van de stemmen verkozen tot partijsecretaris. Hij werd gekozen uit drie voorgedragen kandidaten: Johan Hamels, Guido Maertens en Marianne Vergeyle. Marianne Vergeyle trok zich voor de stemming terug. Alle op het congres aanwezige leden (ca. 1.000) konden deelnemen aan de stemming. Precieze cijfers over de uitslag van de stemming zijn niet bekend.

Partijbestuur

De vrijwilligers van het partijbestuur werden verkozen op het congres van 21 juni 2003. Voor de gekozenen zie hierboven punt 3.1. Omdat er geen enkele kandidaat uit Vlaams-Brabant een absolute meerderheid behaalde, werd de negende plaats vacant gehouden tot het congres van 15 november 2003, waar Kristien Grauwels verkozen werd.

Politieke Raad

De politieke raad van 20 september 2003 verkoos Louis Schoofs tot nieuwe voorzitter, in opvolging van Ward Bosmans.

Arbitragecollege

De leden van het Arbitragecollege werden verkozen op het congres van 21 juni 2003. Voor de gekozenen zie hierboven punt 5.1. De twee nog vacante functies (twee vrouwen) werden ingevuld op het congres van 15 november 2003.

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volkvertegenwoordigers	0 (10 tot 18 mei 2003)
Senatoren	0 (5 tot 18 mei 2003, 1 van mei tot nov. 2003) ³⁸
Vlaamse volkvertegenwoordigers	6 (12 tot feb. 2004, 11 tot 13 juni 2004) ³⁹
Leden Europees Parlement	1 (2 tot 13 juni 2004)
Provincieraadsleden	24
Gemeenteraadsleden	293
Burgemeesters	2
Schepenen	38
OCMW-raadsleden	115
OCMW-voorzitters	2

7.2. Bestuursleden ca. 450

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

Partijmanager	Heene Lieve
Pers en communicatie	Hermans Ron
Coördinator politieke cel	Malcorps Johan
Coördinator secretariaat	Debruyne Louis

8.2. Parlementaire medewerkers

	Univ.	Adm.
Kamer tot mei 2003	10	11
Senaat tot mei 2003	6	7
Vlaams Parlement	5	7
Brussels Parlement	1,5	1,5
Europees Parlement	1,8	0,5

38. In mei 2003 werd Jacinta De Roeck (Agalev) door de SP.A gecoöpteerd als senator. Tot november 2003 bleef zij zetelen als Agalev-senator. Na het congres van 15 november 2003 stapte zij uit de partij.

39. In februari 2004 nam Ludo Sannen ontslag als Vlaams minister en stapte uit de partij. Hij bleef in het Vlaams parlement wel zetelen als onafhankelijke. Daardoor viel het aantal Vlaamse parlementsleden van Groen! terug van 12 naar 11.

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden

Er zijn in de periode 2003-2004 in totaal 28 personen in vast verband tewerkgesteld.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling naar regio

	2003	2004
Antwerpen	1.376	1.253
Brugge	363	326
Brussel	181	189
Gent-Eeklo	738	938
Halle-Vilvoorde	395	348
Kortrijk-Roeselare-Tielt	386	385
Leuven	492	574
Limburg	324	328
Mechelen-Turnhout	1.091	1.006
Oudenaarde-Aalst	238	252
Sint-Niklaas-Dendermonde	348	364
Westhoek	133	178
Onbekend	13	12
Totaal	6.078	6.153

9.2. Indeling naar geslacht

	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>	<i>Onbekend</i>	<i>Totaal</i>
2003	3362	2637	79	6.078
2004	3408	2690	55	6.153

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

	2003	2004
-35	1.156	1.702
+65	431	330
36-50	2.537	2.350
51-64	1.579	1.280
Onbekend	375	491
<i>Totaal</i>	<i>6.078</i>	<i>6.153</i>

9.4. Lidgelden

- Individuele aansluiting: 20 euro
- Partnerformule (2 personen op 1 adres): 25 euro
- Gezinsformule (meer dan 2 personen op 1 adres): 30 euro
- Jongeren tussen 18 en 31 jaar, gepensioneerden of mensen met een vervangingsinkomen: 10 euro
- Jongeren tussen 15 en 18 jaar: 5 euro

10. Publicaties

Periodieken

- *Kompas*, zeswekelijkse infokrant voor leden en sympathisanten. Oplage: 46.000.
- *Oikos*, driemaandelijks tijdschrift over politiek, milieu en cultuur. Oplage: 500.

Internetadres: <http://www.groen.be>

11. Partijfinanciën⁴⁰

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	3.807.739,36	4.188.126,11	3.054.485,30	1.746.514,55
– Belgische overheidsbijdragen	2.912.667,85	3.249.608,63	2.192.867,06	1.222.558,61
– Andere bijdragen	760.430,79	759.170,03	594.686,83	319.287,95
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	173.546,07	144.624,00	143.836,35	22.030,33
Mandatarissen	555.779,71	564.737,03	431.516,83	254.235,22
Andere	31.105,01	49.809,00	19.333,65	43.022,40
– Lidgelden	66.125,08	64.245,29	78.956,05	52.043,95
– Opbrengsten uit het onroerend vermogen	–	2.207,85	8.237,48	3.462,82
– Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	6.004,48	36.639,27	49.370,85	49.248,88
– Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	2.584,29	2.118,71	33.078,27	46.665,49
– Diverse opbrengsten	59.926,87	74.136,33	97.288,76	53.246,85
Kosten voor de gewone werking	3.497.219,25	4.342.222,14	3.108.700,22	1.634.375,93
– Voorraden en werken in uitvoering	–	–	–	–
Inkopen	–	–	–	–
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	–	–	–	–
– Dotaties	120.918,94	154.092,10	179.188,49	51.105,29
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	120.918,94	154.092,10	179.188,49	51.105,29
Mandatarissen	–	–	–	–
Andere	–	–	–	–
– Diensten en diverse goederen	1.391.547,31	1.989.334,81	2.380.732,13	985.438,02
Huisvestingskosten	179.734,98	197.142,90	234.525,57	107.775,27
Administratie en beheer	659.818,37	792.931,39	487.683,80	314.381,54
Publicaties	176.245,60	240.510,91	150.304,58	57.735,58
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	322.416,57	697.116,66	1.492.501,18	504.174,00
Diverse kosten	53.331,79	61.632,95	15.717,00	1.371,63
– Personeelskosten	1.016.249,30	1.387.571,46	1.188.289,21	466.165,11
– Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	238.562,66	286.154,88	120.905,85	73.490,01
– Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	–	–	3.046,95	–
– Voorzieningen voor risico's en kosten	717.699,45	506.516,37	-775.036,49	3.815,89
– Andere kosten voor de gewone werking	12.241,60	18.555,53	11.574,08	54.361,61
– Geactiveerde kosten	–	–	–	–
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	310.520,11	-154.096,03	-54.214,92	112.138,62
Financieel resultaat	32.969,49	31.854,40	-22.664,05	-26.200,68
Uitzonderlijk resultaat	67.181,60	-4.939,82	-95.682,16	-23.585,89
Belastingen op het resultaat	–	–	–	–
Resultaat van het boekjaar	410.671,20	-127.181,44	-172.561,13	62.352,05

40. Bronnen: Verslag van de Controlecommissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA)

1. Het congres

In 2003 en 2004 werden twee congressen georganiseerd⁴¹:

- Leuven, 20 juli 2004. Bijzonder congres. Agenda: goedkeuring Vlaamse regeringsdeelname en regeerakkoord (6 tegenstemmen en 10 onthoudingen). Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 250.
- Gent, 23 oktober 2004. Statutair congres. Agenda: verkiezing van een nieuwe voorzitter en viering vijftig jaar Volksunie.

2. De partijraad

2.1. Samenstelling⁴²

Art. 2.D.1.3.⁴³: *“Lid van de partijraad zijn:*

- *De arrondissementele afgevaardigden verkozen door hun arrondissementele ledenvergadering. Het totale aantal partijraadsleden en de verdeling ervan over de arrondissementen wordt voor een termijn van drie jaar vastgelegd door de partijraad op voorstel van het partijbestuur. Dit aantal wordt verdeeld over de arrondissementen volgens een verdeelsleutel op basis van de volgende factoren: 50% op basis van het bevolkingsaantal van het arrondissement en 50% op basis van het aantal leden van het arrondissement. De arrondissementele voorzitter en secretaris maken automatisch deel uit van deze* Agache Kristof, Alleman Marleen, Rony Anseeuw, Bauwens Bart, Bellens Luk, Bogaert Jean-Marie, Bollen Walter, Boogaerts Frank, Boulet Ives, Boussemaere Joël, Braem Frans, Brandt Bart, Broeckx Erik, Buts Frank, Carlson Rita, Cavyn André, Charlier Annemie, Coel Arnout, Colaert Jan, Comhair Ferry, Coninx Ivo, Corluy Bert, Cornelis Hedwig, De Bruyn Miet, De Bruyn Piet, De Craemer Gino, De Mol Hugo, Declercq Frederik, Demeyer Marc, Demol Jan, Denayer Danny, Depoorter Bernard, Diependaele Baudewijn, Diependaele Matthias, Eeckhaut Luc, Eerlingen Michiel, Fissette Guido, Franck Arnold, Francken Theo, Geeraerts Rob, Geraerts Edgard, Goris Hendrik, Gyffroy Andries, Haers Bart, Hendrickx Marc, Himpe Kurt, Hoflack Luk, Ide Louis, Ignoul Raoul, Jaques Hilde, Lagauw Stijn, Lamberts Van Assche Piet, Lampaert José, Lansloot Theo, Lantmeeters Jos, Laureys Bert,

41. Daarnaast werden in 2003 en 2004 drie nationale verkiezingsmeetings georganiseerd: op 4 mei 2003 in Antwerpen, op 1 februari 2004 in Hasselt en op 23 mei 2004 in Gent.
42. Het gaat om de samenstelling tot december 2004. De partijraad werd in december 2004 opnieuw samengesteld maar kwam pas in januari 2005 voor de eerste keer samen in zijn nieuwe samenstelling.
43. De N-VA-statuten zoals aangenomen op de partijraad van 9 maart 2002 en gewijzigd door de partijraad van 9 oktober 2004.

delegatie. De overige partij-raadsleden op basis van hierboven vernoemde verdeelsleutel worden door de arrondissementale ledenvergadering verkozen;

- *de provinciale voorzitters en secretarissen;*
- *de nationale mandatarissen;*

- *de aftredende nationale mandatarissen tot de eerstvolgende algemene bestuursverkiezingen;*
- *de leden van het aftredende bureau van de partijraad tot de verkiezing van het nieuwe bureau;*
- *de leden van het partijbestuur;*

Laverge Kathleen, Lemiengre Johan, Luyckx Peter, Luyten Sebastian, Luyten Walter, Maes Lieve, Martens Jan, Meersseman Marc, Meremans Marius, Moens Tim, Peeters Jaak, Peeters Richard, Peeters Wim, Pohlmann Joachim, Raspoet Reinilde, Rennen Erik, Roose Joeri, Samyn Marijke, Segers Willy, Seghers Veronique, Sleurs Elke, Smeyers Sarah, Stockx Jos, Storme Matthias, Stulens Annette, 't Jonck Daniëlle, Taghon Jaak, Thys Berten, Thys Rik, Vaessens Toon, Van Acker Chris, Van Acker Pierre, Van Berkel Piet, Van Bouwel Liesbeth, Van Boxel Pieter, Van Camp Bart, Van de Velde Monika, Van Den Bosch Paul, Van Dijck Guy, Van Hecke Johan, Van Lindt Francis, Van Moer Reinilde, Van Noppen Flor, Van Nuffel Albert, Van Poucke Lieven, Vandenbossche Stijn, Vandewalle Erik, Vanhecke Gerard, Vanholme Dirk, Vanhoorebeke Jo, Vanhoutte Lieve, Vanlouwe Karl, Vannelbosch Frank, Vansevenant Dominick, Verbeeck Patrick, Verheyen Dirk, Verhoeven Norbert, Vermaut Geert, Verreth Guido, Voet Jan, Weyers Jan

(pas ingevoerd na de bestuursverkiezingen van december 2004)

Bourgeois Geert, Brepoels Frieda (tot mei 2003 en vanaf juni 2004), De Groote Patrick (vanaf juli 2004), Demesmaeker Marc (vanaf juni 2004), De Wever Bart (vanaf juni 2004), Loones Jan, Peumans Jan (vanaf juni 2004), Pieters Danny (tot mei 2003), Vandenbroeke Chris (tot juni 2004), Van Dijck Kris, Van Hoorebeke Karel (tot mei 2003), Stevens Helga (vanaf juni 2004)

Dehandschutter Lieven

Valgaeren Jo

Caudron Jan, De Turck Johan, De Zaeger Piet (vanaf juli 2004), Nachtergaele Joris, Weyts Ben, Vaneecke Koen (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Kelchtermans Joris)

- *de aftredende leden van het partijbestuur tot de eerstvolgende algemene bestuursverkiezingen;* Maes Bob, Tombeur Ine
- *twee afgevaardigden van elke provinciale N-VA-fractie, aan te wijzen door de fractie zelf;* Van Langendonck Gerda (Antwerpen), Putzeys Vic (Limburg), Bauwens Bart en De Cuyper Jan (Oost-Vlaanderen), Denayer Juul en Van den Eede Linda (Vlaams-Brabant), Dornez Jaak en Vandaele Wilfried (West-Vlaanderen)
- *de hoofdredacteur van het algemeen partijblad;* Van Liedekerke Maurits
- *tien gecoöpteerde leden, voorgedragen door het partijbestuur;* Cassimons Jef, Croonenberghs Jef, De Grauwe Herman, De Nijn Bart, Demol Els, D'Haese, Dhoest Rik, Dutry Guido, Geudens Godfried, Kennis Koen, Moyson Marleen, Rabaut Dieter, Vandenbroucke Renaat, Van de Perre Stijn, Van Louwe Carlos, Verbeke Hedwig, Waelkens Johan
- *twee afgevaardigden van Ronduit N-VA!, aangeduid door het Dagelijks Bestuur van Ronduit N-VA!.* -

2.2. Frequentie van samenkomst

Art. 2.D.1.9. van de statuten: *"De partijraad vergadert in beginsel om de maand. Op verzoek van ten minste 10% van de leden roept de voorzitter van de raad de partijraad in buitengewone vergadering bijeen binnen de twintig dagen."*

2.3. Bevoegdheden

De bevoegdheden blijken uit art. 2.D.1.1 en 2.D.1.2 van de statuten: *"De partijraad is, na het congres, het hoogste orgaan van de partij. De partijraad bepaalt de werking van de partij."*

3. Het partijbestuur

3.1. Samenstelling

Art. 2.D.2.7.: *"Het partijbestuur bestaat uit:*

- *de algemeen partijvoorzitter, rechtstreeks verkozen door alle kiesgerechtigde leden;* Bourgeois Geert (vanaf juli 2004 ad interim opgevolgd door Brepoels Frieda en De Wever Bart en vanaf okt. 2004 door De Wever Bart)

- twee ondervoorzitters, waarvan bij voorkeur één niet-parlements-lid, verkozen door de partijraad; Brepoels Frieda en De Wever Bart
  - een algemeen secretaris, verkozen door partijraad; Van Dijk Kris
  - een algemeen penningmeester, verkozen door partijraad; De Turck Johan
  - de parlementsleden van de N-VA; Bourgeois Geert (vanaf juli 2004 opgevolgd door De Groote Patrick), Brepoels Frieda (tot mei 2003 en vanaf juni 2004), Demesmaeker Marc (vanaf juni 2004), De Wever Bart (vanaf juni 2004), Loones Jan, Peumans Jan (vanaf juni 2004), Pieters Danny (tot mei 2003), Vandebroeke Chris (tot juni 2004), Van Dijk Kris, Van Hoorebeke Karel (tot mei 2003), Stevens Helga (vanaf juni 2004)
  - de voorzitter van Ronduit N-VA!; Vaneecke Koen (vanaf nov. 2003 opgevolgd door Kelchtermans Joris)
  - de voorzitter van de partijraad; Kennis Koen
  - de ministers en staatssecretarissen van de N-VA; Bourgeois Geert (vanaf juli 2004)
  - andere partijbestuursleden. Storme Matthias (vanaf juni 2003 tot april 2004), de Bruyn Piet, Cornelis Herwig, Verbeke Hedwig (vanaf juni 2003), Caudron Jan, Van Moer Reinilde, Nachtergaele Joris, Samyn Marijke, Weyts Ben, Brepoels Frieda, De Wever Bart
- Leden met raadgevende stem:
- de directeur van de N-VA; Moyaert Nico (tot jan. 2004), De Zaeger Piet (vanaf juli 2004)
  - de woordvoerder van de N-VA." Weyts Ben (vanaf okt. 2004 opgevolgd door de Bruyn Piet)

3.2. Frequentie van samenkomst

Het partijbestuur komt wekelijks samen.

3.3. De bevoegdheden

De bevoegdheden worden geregeld in art. 2.D.2.1 en 2.D.2.2 van de statuten: "Het partijbestuur is het nationaal bestuur van de N-VA. Het is belast met de uitvoering van de beslissingen van de partijraad en met de dagelijkse leiding van de partij."

4. Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is geen statutair omschreven orgaan binnen de partij. Het heeft geen politieke beslissingsmacht maar beheert de dagdagelijkse werking van de partij. Het dagelijks bestuur komt daartoe wekelijks samen.

Samenstelling:

- Voorzitter   Bourgeois Geert (vanaf aug. 2004 ad interim opgevolgd door Brepoels Frieda en De Wever Bart en vanaf okt. 2004 door De Wever Bart)
- Ondervoorzitters   Brepoels Frieda en De Wever Bart
- Algemeen secretaris   Van Dijck Kris
- Penningmeester   De Turck Johan
- Directeur   Moyaert Nico (tot jan. 2004), De Zaeger Piet (vanaf juli 2004)
- Woordvoerder   Weyts Ben (vanaf okt. 2004 opgevolgd door de Bruyn Piet)

5. Verzoenings- en tuchtcommissie

5.1. Samenstelling

Tot de statutenwijziging van oktober 2004:

Art. 9.5 van de statuten: *“Per provincie wordt een verzoenings- en tuchtcommissie opgericht bestaand uit:*

- *bij lottrekking één arrondissementele voorzitter*
- *bij lottrekking één parlamentslid*
- *bij lottrekking één provincieraadslid, lid van de partijraad*
- *bij lottrekking één gemeentelijk mandataris, lid van de partijraad*
- *bij lottrekking één lid, gekozen uit de groep van de partijraadsleden die niet behoren tot de voorgaande categorieën*
- *bij lottrekking één vrouw (man), lid van de partijraad, indien na de vorige lottrekkingen geen vrouw (man) aanwezig zou zijn.”*

Vanaf de statutenwijziging van oktober 2004:

Art. 7.1 van de statuten: *“De nationale verzoenings- en tuchtcommissie bestaat uit 12 leden (telkens twee leden uit elke provincie en Brussel), met name een door het partijbestuur gekozen voorzitter uit de partijraad (mits bekrachtiging door de partijraad) en 11 leden, door het partijbestuur aangeduid uit de leden van de partijraad (mits bekrachtiging door de partijraad). Een secretaris wordt door het partijbestuur aangeduid (mits bekrachtiging van de partijraad) en toegevoegd aan de commissie.”*

Art. 7.5: *“Leden van het partijbestuur, behalve de algemeen secretaris, kunnen geen deel uitmaken van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie. De algemeen secretaris is lid van de nationale verzoenings- en tuchtcommissie, zonder stemrecht. Hij oordeelt of zijn aanwezigheid noodzakelijk is.”*

5.2. Frequentie van samenkomst

De commissie kwam in de periode 2003-2004 vier keer samen.

5.3. Bevoegdheden

Art. 9.12: *"Binnen de week komt de provinciale verzoenings- en tuchtcommissie samen op uitnodiging van haar voorzitter om het probleem te onderzoeken. Zij moet de verschillende betrokken partijen horen, hun dossier en nota's in ontvangst nemen en een rapport opstellen met de respectievelijke standpunten. Dit rapport wordt bezorgd aan de algemene secretaris."*

6. Interne verkiezingen

Partijvoorzitter

Op 23 oktober 2004 werd Bart De Wever die sinds juli 2004 samen met Frieda Brepoels co-voorzitter ad interim was, met 95,95% van de uitgebrachte stemmen verkozen tot partijvoorzitter. Er waren geen tegenkandidaten. Precieze cijfers over de uitslag van de stemming zijn niet bekend.

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volksvertegenwoordigers	1 (3 tot 18 mei 2003)
Senatoren	–
Vlaamse volksvertegenwoordigers	6 (3 tot 13 juni 2004)
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad	–
Federale Ministers	–
Vlaamse Ministers	1 vanaf juli 2004
Ministers Brusselse Gewestregering	–
Leden Europees Parlement	1 vanaf juni 2004
Provincieraadsleden	13
Bestendig Afgevaardigden	–
Gemeenteraadsleden	184
Burgemeesters	6
Schepenen	41
OCMW-raadsleden	82
OCMW-voorzitters	8

7.2. Bestuursleden 1.288

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

Algemeen secretaris	Van Dijck Kris
Algemeen directeur	Moyaert Nico (tot dec. 2003), De Zaeger Piet (vanaf juli 2004)
Politiek secretariaat – persverantwoordelijke	Weyts Ben (vanaf okt. 2004 opgevolgd door De Bruyn Piet)
Hoofredacteur Volle Manen	Van Liedekerke Maurits
Ledenadministratie	Duchateau Fons
Mandatarissenwerking	Dehandschutter Lieven

8.2. Parlementaire medewerkers (situatie vanaf juni 2004)

	Univ.	Adm.
Vlaams Parlement	5	1
Europees Parlement	2	–

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden (situatie vanaf juni 2004)

Er zijn in de periode 2003-2004 in totaal 8 personen tewerkgesteld op het algemeen secretariaat van de partij.

9. Ledenaantallen

9.1. Indeling naar provincie

	2003	2004
Antwerpen	2.552	2.444
Brussel	61	69
Limburg	1.027	933
Oost-Vlaanderen	2.696	2.415
Vlaams-Brabant	1.880	1.697
West-Vlaanderen	3.233	3.020
Buitenland	15	16
Totaal	11.464	10.594

9.2. Indeling naar geslacht

	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>	<i>Totaal</i>
2003	7.140	4.324	11.464
2004	6.632	3.962	10.594

9.3. Indeling naar leeftijdscategorie

	2003	2004
16-40 jaar	3.121	3.099
40-65 jaar	5.349	4.511
+65	2.994	2.984
<i>Totaal</i>	<i>11.464</i>	<i>10.594</i>

9.4. Lidgelden

- Hoofdlid (eerste lid van een gezin): 12,5 euro
- Hoofdlid jonger dan 25 jaar: 7,5 euro
- Bijlid (tweede, derde, ... lid van een gezin): 2,5 euro

10. Publicaties

Periodieken

- *Volle Manen* (ledenblad), verschijnt vijf maal per jaar. Oplage: 12.000 exemplaren.
- *Digit@@l Journ@@l*, elektronische nieuwsbrief voor de N-VA-bestuursleden en mandatarissen, verschijnt tweewekelijks. Oplage: 2.500 exemplaren.

Internetadres: <http://www.n-va.be>

11. Partijfinanciën (in 2001-2002: bedragen inclusief Spirit)⁴⁴

	2001	2002	2003	2004
Opbrengsten uit de gewone werking	2.610.842	2.548.967	1.957.008	989.156,97
– Belgische overheidsbijdragen	2.272.111	2.061.949	1.647.895	743.694,05
– Andere bijdragen	93.771	120.081	12.293	19.901,41
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	7.099	–	–	–
Mandatarissen	86.672	73.479	12.293	19.901,41
Andere	–	46.602	–	–
– Lidgelden	89.627	94.971	85.898	70.746,34
– Opbrengsten uit het onroerend vermogen	7.533	13.902	10.270	–
– Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	112.927	49.879	14.513	22.986,60
– Giften, schenkingen of legaten van natuurlijke personen	6.170	46.317	45.637	53.456,27
– Diverse opbrengsten	28.702	131.818	140.502	78.372,30
Kosten voor de gewone werking	2.607.247	2.028.779	2.629.237	1.538.371,89
– Voorraden en werken in uitvoering	–	–	–	–
Inkopen	–	–	–	–
Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering	–	–	–	–
– Dotaties	82.233	–	–	–
Niet geconsolideerde verbonden entiteiten	82.233	–	–	–
Mandatarissen	–	–	–	–
Andere	–	–	–	–
– Diensten en diverse goederen	1.074.556	1.160.797	2.326.017	1.305.734,26
Huisvestingskosten	66.274	25.064	11.959	8.943,54
Administratie en beheer	572.898	730.239	1.095.389	757.920,15
Publicaties	150.286	100.731	53.369	30.416,02
Reclame, propaganda en vergaderingen, inbegrepen de verkiezingskosten	285.098	304.763	1.165.300	508.454,55
Diverse kosten	–	–	–	–
– Personeelskosten	768.836	483.706	264.073	213.908,44
– Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	85.103	59.276	39.147	18.729,19
– Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen uit de gewone werking	1.208	–	–	–
– Voorzieningen voor risico's en kosten	576.266	325.000	–	–
– Andere kosten voor de gewone werking	19.046	–	–	–
– Geactiveerde kosten	–	–	–	–
Resultaat uit de gewone werking vóór financieel resultaat	3.595	490.188	- 672.229	- 549.214,92
Financieel resultaat	35.314	55.064	17.805	21.641,28
Uitzonderlijk resultaat	–	–	–	1.478.429,12
Belastingen op het resultaat	–	–	–	–
Resultaat van het boekjaar	38.909	545.252	- 654.424	950.855,48

44. Voor de periode 2001-2002 gaat het om het financieel verslag van de VZW N-VA – de opvolger van de vroegere VZW Volksunie – die naast de resultaten van de partij N-VA ook de resultaten van de Middengroep en de Toekomstgroep (Spirit) omvat.

Bronnen: Verslag van de Controlemissie betreffende de Verkiezingsuitgaven en de Boekhouding van de Politieke Partijen. *Parlementaire Documenten*. 1785/1-2 (GZ 2001-2002) (Kamer), 21/1-2 (BZ 2003) (Kamer), 1117/1-2 (GZ 2003-2004) (Kamer), 1752/1-2 (GZ 2004-2005) (Kamer).

Spirit⁴⁵

1. Algemene ledenvergadering (ALV) en Congres

Art. 3.1.1-3.1.3 van de statuten⁴⁶: *“De algemene ledenvergadering (ALV) bestaat uit alle leden. De ALV staat open voor en verleent spreekrecht aan iedereen die de vergadering wil bijwonen. De ALV is het hoogste beslissingsorgaan. Zij beslist over alle aangelegenheden die niet specifiek zijn toevertrouwd aan een ander orgaan. De ALV spreekt zich uit over alle belangrijke inhoudelijke en strategische aangelegenheden. De ALV spreekt zich uit over deelname aan de federale, Vlaamse en Brusselse regeringen. (...) De ALV komt minimaal tweemaal per jaar samen.”*

In 2003 en 2004 werden 3 algemene ledenvergaderingen georganiseerd:

- Brussel, Concert Noble, 9 juli 2003. Bijzonder congres. Agenda: goedkeuring federale regeringsdeelname en regeerakkoord (ca. 20 tegenstemmen en enkele onthoudingen – precieze cijfers zijn niet bekend). Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 300.
- Gent, 20 maart 2004. Ter afsluiting van het themacongres ‘Creativiteit Werkt’, inhoudelijke debatten over cultuur, steden, creativiteit en onderwijs. Aantal aanwezigen: ca. 500.
- Brussel, VUB, 20 juli 2004. Bijzonder congres. Agenda: goedkeuring Vlaamse regeringsdeelname en regeerakkoord (1 tegenstem, geen onthoudingen). Aantal aanwezigen en stemgerechtigden: ca. 300.

Art. 3.3.1 van de statuten: *“De partijraad beslist, minstens om de drie jaar, tot het organiseren van een inhoudelijk congres, bepaalt de thema’s van het congres en duidt, op voordracht van het partijbestuur, een congresvoorzitter aan.”*

In 2003 en 2004 werd 1 congres georganiseerd:

- Gent, 19-20 maart 2004. Themacongres. Agenda: ‘Creativiteit Werkt’, inhoudelijke debatten over cultuur, steden, creativiteit en onderwijs. Aantal aanwezigen: ca. 500. Aantal stemgerechtigden: ca. 400.

2. De algemene raad/partijraad⁴⁷

2.1. Samenstelling

Samenstelling sinds oktober 2004:

- 45. Spirit staat voor sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch en toekomstgericht.
- 46. De statuten zoals goedgekeurd door de algemene raad op 18 september 2004 en bekrachtigd door de algemene ledenvergadering van 26 september 2004.
- 47. Bij de statutenwijziging van september 2004 werd de naam van de “algemene raad” gewijzigd in “partijraad”.

Art. 3.2.1.1 van de statuten: "Stemgerechtigde leden van de partijraad zijn:

- *de voorzitter van de ALV* Ral Lieven
- *twintig door de ALV verkozen leden* Aerts Kim, Bettens Veerle, Coppejans Stijn, Craeyveld Peter, De Cock Goedele, De Waele Sabeth, Decancq Ignace, Ennaert Pascal, Hermans Inge, Madereel Els, Maes Nelly, Marrin Geert, Pemen Suzan, Poppelier Guido, Rooze Helmer, Van Grembergen Ilse, Vanbiervliet Thomas
- *vijf afgevaardigden gekozen door en uit de provinciale raad van elke Vlaamse provincie met inbegrip van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*
  - Antwerpen Conaerts Geert, Giebens Joris, Van Dyck Carl, Vergauwen Maarten, (nog 1 mandaat in te vullen)
  - Limburg Kahraman Yücel, Van Calenberg Carolus, (nog 3 mandaten in te vullen)
  - Oost-Vlaanderen D'hanis Serge, Van Grembergen Kerste, van Hyfte Sofie, Verhaegen Jef, (nog 1 mandaat in te vullen)
  - Vlaams-Brabant Cuvelier Mark, Janssens Peter, Lapiere Carl, Vandenbroeck Dries, Vereenoghe Tijn
  - West-Vlaanderen Deman Kristof, Grootaerd Luc, Maertens Tine, Maesen Lode, Vandeginste Jürgen
  - Brussels Hoofdstedelijk Gewest Cornillie Jan, Karademir Aysel, Moreels Lesley, (nog drie mandaten in te vullen)
- *de verkozen provinciale bestuursleden van de Vlaamse provincies met inbegrip van het Brussels Hoofdstedelijk gewest (5 per provincie en 5 voor het BHG)*
  - Antwerpen Cornelis Ria, Cuyt Bjorn, Hardy Peter, Vergauwen Dirk, Verhavert Miguel
  - Limburg Geyskens Herman, Schaekers Lieve, Vandebril Angelo, Vandenbroucke Joris, (nog 1 mandaat in te vullen)
  - Oost-Vlaanderen De Cock Dirk, Mels Wim, Peeters Roel, Van Reeth Karel, (nog 1 mandaat in te vullen)
  - Vlaams-Brabant Anciaux Roel, Leys Thomas, Rowe Maria, Vanhelmont Philip, Vroonen Carine
  - West-Vlaanderen Bonte Jasmijn, Decock Geert, Lietaer Dominique, Vanoverbeke Marleen, Wauters Frank
  - Brussels Hoofdstedelijk Gewest Beerlandt Michel, Waut Els, Hoornaert Dirk, Vande Walle Aenea, Wagemans Michael
- *vijf vertegenwoordigers van Pre-go* De Blende Sven, De Meyere Simon, Deman Tine, Devoldere Maarten, Pieters Maarten
- *de parlamentsleden* Ahidar Fouad, Bex Jos, Bex Stijn, Caron Bart, Lambert Geert, Lauwers Herman, Mulis Walter, Quix Marie-Paule, Roegiers Jan, Roppe

- *de uittredende parlementsleden, tot aan de volgende samenstelling van de partijraad*
  - *tien door de partijraad gecoöpteerde leden*
  - *de partijbestuursleden."*
- Annemie, Storms Annelies, Talhaoui Fauzaya, T'Sijen Koen, Vandenberghe Lionel
De Cock Dirk (reeds lid van partijraad via provincie), Schiltz Hugo (minister van staat), Van Grembergen Paul
De Loenen Sven, Celis Bert, Baert Johan, Van Hove Katleen, Van Hoof Peter, Vermeulen Steven, Salmi Ali, (nog drie mandaten in te vullen)
Anciaux Bert, Bex Stijn, Buyst Sam, Caron Bart, Coppejans Stijn, Craeyveld Peter, Deman Tine, Ennaert Pascal, Hermans Inge, Lambert Geert, Lauwers Herman, Maes Nelly, Marrin Geert, Ral Lieven, Relecom Miranka, Schitz Hugo, Storms Annelies, Talhaoui Fauzaya, T'Sijen Koen, Van Grembergen Paul, Van Hoof Bart, Van Hoof Peter, Van Weert Els, Vanden Bempt Pol, Vandenberghe Lionel, Vandenbroucke Pieter, Walgraeve Stefan, Wilms Willy

Art. 3.2.1.2: *"Beide geslachten en de jongeren moeten voor minimaal een kwart in de partijraad vertegenwoordigd zijn."*

2.2. Frequentie van samenkomst

Art. 3.2.3.3: *"De partijraad komt minimaal eenmaal per maand samen, behalve in juli en augustus, en in de maanden waarin de ALV samenkomt. Het bureau kan van dit vergaderschema afwijken. De voorzitter van de ALV dient de partijraad binnen een termijn van veertien dagen samen te roepen op schriftelijke vraag van twintig procent van de leden van de Partijraad of op vraag van het partijbestuur."*

2.3. Bevoegdheden

Art. 3.2.2.1-3.2.2.4: *"De partijraad neemt, behoudens de vaste vergadermomenten van de ALV, de bevoegdheden van de ALV waar bij wijze van delegatie. Beslissingen van de partijraad kunnen ongedaan gemaakt worden door de ALV. De partijraad volgt de nationale werking van de partij op en waakt erover dat de beslissingen van de ALV worden uitgevoerd. De partijraad evalueert de uitslag van parlementsverkiezingen en omschrijft de voorwaarden voor coalitiesgesprekken. De partijraad stelt, op voordracht van het partijbestuur, de namen voor van de leden die in aanmerking komen voor een mandaat in een regering. De partijraad is in het bijzonder bevoegd voor het opstellen en wijzigen van statuten, een huishoudelijk reglement en congresreglement, alsook het goedkeuren van de jaarrekening en de begroting."*

3. Het partijbestuur

3.1. Samenstelling

Art. 3.4.1.1 van de statuten: *“Stemgerechtigde leden van het partijbestuur zijn:*

- *de algemeen voorzitter* Van Weert Els (vanaf juli 2004 opgevolgd door Lambert Geert)⁴⁸
- *de twee algemeen ondervoorzitters* Lambert Geert (tot juli 2004), Walgraeve Stefan, Storms Annelies (vanaf okt. 2004)
- *de algemeen secretaris* Van Hoof Peter (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Wilms Willy)
- *de algemeen penningmeester* Vanden Bempt Pol
- *twaalf uit en door de Partijraad verkozen leden en vijf vertegenwoordigers van de fracties* Ahidar Fouad (tot okt. 2004), Bex Stijn (vanaf okt. 2004), Buyst Sam (vanaf okt. 2004), Caron Bart (vanaf okt. 2004), Coppejans Stijn, Craeyveld Peter, De Cock Dirk (tot okt. 2004), Deman Tine (vanaf okt. 2004), De Loenen Sven (tot okt. 2004), De Waele Sabeth (tot okt. 2004), Ennaert Pascal, Hermans Inge, Lauwers Herman, Madereel Els (tot okt. 2004), Maes Nelly, Marrin Geert (vanaf okt. 2004), Ral Lieven, Roegiers Jan (tot okt. 2004), Talhaoui Fauzaya (vanaf okt. 2004), T’Sijen Koen (vanaf okt. 2004), Van Audenhove Klaas (tot okt. 2004), Van Hoof Peter, Vandenberghe Lionel, Vandenbroucke Pieter (vanaf okt. 2004), Van Hyfte Sofie (tot okt. 2004)
- *twee vertegenwoordigers van Prego* Relecom Miranca, Van Hoof Bart
- *de (uittredende) ministers en staatssecretarissen* Anciaux Bert, Van Weert Els (vanaf juli 2004), Van Grembergen Paul
- *de ministers van Staat* Schiltz Hugo
- *de uittredend algemeen voorzitter* –

Art. 3.4.1.2: *“Van alle stemgerechtigde leden van het partijbestuur mogen er maximaal vijf personen verbonden zijn aan de kabinetten van de regeringsleden.”*

Art. 3.4.1.5: *“De voorzitter van de ALV, de directeur van het secretariaat, de directeur van de studiedienst en de woordvoerder zijn lid van het partijbestuur met raadgevende stem.”*

48. Geert Lambert (eerste ondervoorzitter) werd op 19 juli 2004 in opvolging van Els Van Weert waarnemend voorzitter. Op 16 oktober 2004 werd hij verkozen als volwaardig voorzitter.

Art. 3.4.1.6: *“Personeelsleden van het nationaal secretariaat en van de studiedienst mogen geen stemgerechtigd lid van het partijbestuur zijn.”*

Art. 3.4.3.2: *“Het partijbestuur kan derden uitnodigen met raadgevende stem.”*

3.2. Frequentie van samenkomst

Art. 3.4.3.1: *“Het partijbestuur vergadert wekelijks en wordt daarnaast bijeengeroepen binnen de twee dagen door de algemeen voorzitter of op vraag van een derde van de partijbestuursleden.”*

3.3. Bevoegdheden

Art. 3.4.2.1-3.4.2.2: *“Het partijbestuur garandeert de nationale werking en zorgt voor de dagelijkse werking en standpuntbepaling van de partij. Het partijbestuur stelt, op basis van de voorwaarden die door de partijraad zijn vastgesteld, het onderhandelingsteam voor coalitiegesprekken samen.”*

4. Dagelijks bestuur

4.1. Samenstelling

Art. 3.5.1 van de statuten: *“Vormen het dagelijks bestuur:*

- *“de algemeen voorzitter* Van Weert Els (vanaf juli 2004 opgevolgd door Lambert Geert)⁴⁹
- *de twee algemeen ondervoorzitters* Lambert Geert (tot juli 2004), Walgraeve Stefan, Storms Annelies (vanaf okt. 2004)
- *de algemeen secretaris* Van Hoof Peter (vanaf okt. 2004 opgevolgd door Wilms Willy)
- *de algemeen penningmeester* Vanden Bempt Pol

De directeur woont de vergadering met raadgevende stem bij en is verslaggever.”

4.2. Frequentie van samenkomst

Het dagelijks bestuur komt wekelijks samen op maandag.

4.3. Bevoegdheden

Art. 3.5.2.1-3.5.2.3: *“Het dagelijks bestuur bereidt het partijbestuur voor en voert de beslissingen van het partijbestuur uit. Het dagelijks bestuur benoemt en ontslaat de personeelsleden in het nationaal secretariaat en de studiedienst. Het dagelijks bestuur duidt de*

49. Zie voetnoot 48.

directeur van het secretariaat aan, belast met de dagdagelijkse leiding van het nationaal secretariaat. Eveneens duidt het dagelijks bestuur de directeur van de studiedienst aan, belast met de coördinatie van werkzaamheden van de studiedienst."

5. Verzoenings- en arbitragecommissie (VAC)

5.1. Samenstelling

Art. 8.1 van de statuten: *"De verzoenings- en arbitragecommissie (VAC) bestaat uit elf leden, door de partijraad gekozen door en uit haar leden. Iedere provincie en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dienen in de VAC vertegenwoordigd te zijn. Indien er niet genoeg kandidaten zijn wordt de VAC verder aangevuld door lottrekking. Leden van het partijbestuur kunnen geen lid zijn van de VAC. De leden van de VAC kiezen onder zichzelf een voorzitter. De algemeen secretaris is van rechtswege lid van de VAC, maar kan niet aangeduid worden als voorzitter."*

Samenstelling sinds november 2004:

Anciaux Roel, Decanq Ignace, Grootaerd Luc, Roppe Annemie, Van Reeth Karel, Vergauwen Dirk, Vanoverbeke Marleen, Bettens Veerle, Decock Geert, Geyskens Herman, (1 mandaat nog in te vullen).

5.2. Frequentie van samenkomst

In de periode 2003-2004 kwam de VAC niet samen om conflicten te regelen, wel een aantal keer om de nieuwe statuten te bespreken.

5.3. Bevoegdheden

Art. 8.2.1-8.2.2: *"De VAC waakt over de naleving van de statuten en het huishoudelijk reglement. Ze beoordeelt de geschillen die ontstaan tussen leden of partijorganen en tracht een verzoening te bewerkstelligen. Bij gebreke aan verzoening, adviseert de VAC de partijraad inzake een op te leggen regeling of tuchtsanctie, gaande van verwittiging, blaam, schorsing van maximaal één jaar tot uitsluiting."*

6. Interne verkiezingen

Verkiezing partijvoorzitter en ondervoorzitters

Op 16 oktober 2004 werd de uitslag van de verkiezing van de voorzitter bekendgemaakt. Ca. 60% van de 4.387 leden bracht zijn stem uit. Waarnemend voorzitter Geert Lambert die in juli 2004 Els Van Weert had opgevolgd, werd met 88,80% van de uitgebrachte stemmen verkozen. Uitslag van de stemming (absolute cijfers zijn niet bekend):

– blanco en ongeldig: 2,08%

- Jan Bucquoy: 4,17%
- Eric Feremans: 4,95%
- Geert Lambert: 88,80%

Tegelijk werden Annelies Storms verkozen en Stefan Walgraeve verkozen tot ondervoorzitter. Uitslag van de stemming (absolute cijfers zijn niet bekend):

- blanco en ongeldig: 1,56%
- Eric Feremans: 9,90%
- Eddy Holvoet: 7,42%
- Annelies Storms: 77,27%
- Stefan Walgrave: 61,85%

Verkiezing leden partijbestuur

Op 16 oktober 2004 werden uit en door de partijraad twaalf leden voor het partijbestuur verkozen. Voor de gekozenen: zie punt 3.1.

7. Kaderleden

7.1. Mandatarissen

Volksvertegenwoordigers ⁵⁰	6 (1 tot 18 mei 2003)
Senatoren ⁵¹	2 (0 tot 18 mei 2003)
Vlaamse volksvertegenwoordigers ⁵²	4
Leden Brusselse Hoofdstedelijke Raad ⁵³	2 (0 tot 13 juni 2004)
Federale Ministers	1 staatssecretaris vanaf juli 2004 (0 tot juli 2003, 1 minister van juli 2003 tot juli 2004)

50. Na de verkiezingen van 1999 bestond de VU-ID-fractie in de Kamer uit 8 leden. Na het uiteenvallen van de VU in 2001 bleef een technische VU-ID-fractie bestaan. Deze fractie bestond aanvankelijk uit vier N-VA'ers en 4 Spiritisten (Borginon, Van de Castele, Van Weert en Willems). Fons Borginon stapte in mei 2002 over naar de VLD, Annemie Van de Castele deed dat in december 2002. Ferdy Willems stapte in juni 2002 over naar Agalev.
51. Van de drie VU-ID-senatoren na de verkiezingen van 1999 sloot gemeenschapssenator Vandebroecke zich aan bij de N-VA. De senatoren Van Krunkelsven en Van Quickenborne sloten zich aanvankelijk aan bij Spirit. In mei 2002 stapten ze beiden over naar de VLD.
52. Na de verkiezingen van 1999 bestond de VU-ID-fractie in het Vlaams Parlement uit 12 leden. Na het uiteenvallen van de VU in 2001 bleef een technische VU-ID-fractie bestaan. Deze fractie bestond aanvankelijk uit drie N-VA'ers en 7 Spiritisten (Bex, Bogaert, De Cock, Gatz, Hermans, Lauwers en Roegiers). Van Vaerenbergh wou als fractievoorzitter voor het einde van de legislatuur geen keuze maken tussen N-VA of Spirit. Ook Johan Sauwens deed dat niet maar sloot zich in december 2001 aan bij CD&V. Van de 7 Spiritisten sloten er zich uiteindelijk in de loop van 2002 twee aan bij de VLD: Margriet Hermans en Sven Gatz. André-Emiel Bogaert zetelde vanaf 11 juli 2002 als onafhankelijke.
53. Sven Gatz, de enige VU-ID-verkozene bij de verkiezingen voor de Brusselse Hoofdstedelijke Raad in 1999, sloot zich in juli 2002 aan bij de VLD.

Vlaamse Ministers	1
Ministers Brusselse Gewestregering	–
Leden Europees Parlement ⁵⁴	0 (1 tot 13 juni 2004)
Provincieraadsleden	–
Bestendig Afgevaardigden	–
Gemeenteraadsleden	54
Burgemeesters	2
Schepenen	19
OCMW-raadsleden	23
OCMW-voorzitters	2

7.2. Bestuursleden ca. 500

8. Personeelsbestand

8.1. Belangrijke functies

– Algemeen secretaris	Wilms Willy
– Algemeen directeur	Coppejans Stijn
– Politiek secretariaat – persverantwoordelijke	Buyst Sam, Leys Thomas
– Coördinator campagne	Callant Angelo
– Coördinator Studiedienst	Vandenbroucke Pieter
– Boekhouding en financiën	Degeyter Kate
– Ledenadministratie	Vanbiervliet Thomas en Degeyter Kate
– Ledenblad "Gazet mét Spirit"	Vingerhoets Inge, Leys Thomas, Callant Angelo

8.2. Parlementaire medewerkers

Kamer	4
Senaat	2
Vlaams Parlement	4

8.3. Globaal aantal tewerkgestelden

Er zijn in de periode 2003-2004 in totaal 33 personen in vast verband tewerkgesteld.

54. Nelly Maes en Bart Staes, de twee Europese parlementsleden van VU-ID na de verkiezingen van 1999, sloten zich aanvankelijk aan bij Spirit. In juli 2002 stapte Staes over naar Agalev.

9. Ledenaantallen

Totaal aantal leden op 21 oktober 2003:	4.200
Totaal aantal leden op 1 oktober 2004:	4.387
Totaal aantal leden op 1 april 2005:	4.989

9.1. Indeling naar provincie

Geen informatie beschikbaar.

9.2. Indeling naar geslacht

Geen informatie beschikbaar.

9.3. Indeling naar leeftijd

Geen informatie beschikbaar.

9.4. Lidgelden

- Individuele aansluiting: 10 euro
- Jonger dan 25 jaar: 5 euro

10. Publicaties

Periodieken

- *Gazet mét Spirit* (ledenblad), maandblad. Oplage: 5.000.
- *LINK*, 3 maandelijks, 2500 (eerste uitgave)

Internetadres: <http://www.spirit.be>

11. Partijfinanciën

Voor de periode 2001-2002: zie de partijfinanciën van de N-VA.

Voor de periode vanaf juli 2003: zie de partijfinanciën van de SP.A.

Evolutie van de ledenaantallen van de Vlaamse politieke partijen sinds 1980

	CVP/CD&V	SP/SP.A	PVV/VLD	VU	Vlaams Blok/Belang	Agalev/Groen!	N-VA	Spirit	TOTAAL
1980	125.141	113.922	58.625	49.563	1.231	-	-	-	348.482
1981	124.473	116.730	60.926	46.671	1.607	-	-	-	350.407
1982	116.861	114.181	66.336	47.410	2.435	870	-	-	348.093
1983	108.646	111.798	69.329	50.322	2.821	n.b.	-	-	342.916
1984	106.574	108.500	72.480	52.263	3.269	835	-	-	343.921
1985	115.528	104.089	73.631	50.890	3.698	925	-	-	348.761
1986	127.753	101.865	73.647	49.672	4.004	1.113	-	-	358.054
1987	139.398	99.543	75.339	49.166	4.213	1.375	-	-	369.034
1988	133.688	97.785	75.227	47.582	2.458	3.000	-	-	359.740
1989	127.306	90.852	75.390	43.898	2.630	2.499	-	-	342.575
1990	131.719	94.760	71.051	40.779	3.452	2.130	-	-	343.891
1991	131.722	93.845	66.381	36.474	4.069	2.038	-	-	334.529
1992	126.426	93.400	66.783	32.385	4.682	2.529	-	-	326.205
1993	124.747	89.012	80.455	27.694	6.131	2.900	-	-	330.939
1994	121.499	83.956	82.804	21.831	7.372	4.100	-	-	321.562
1995	108.671	80.757	79.561	15.637	9.322	3.985	-	-	297.933
1996	116.139	77.695	78.287	19.833	10.039	3.272	-	-	305.265
1997	105.734	75.816	79.512	18.487	10.055	3.404	-	-	293.008
1998	106.208	74.058	76.941	16.860	11.218	3.671	-	-	288.956
1999	105.939	75.838	75.780	15.504	14.424	4.281	-	-	291.766
2000	103.535	73.500	79.850	15.624	17.167	6.171	-	-	295.847
2001	98.015	63.898	79.049	11.543	17.356	6.158	-	-	276.019
2002	88.890	66.411	75.252	-	17.544	5.354	9.931	3.962	267.344
2003	86.816	61.637	73.438	-	16.860	6.078	11.464	4.200	260.493
2004	81.819	62.779	72.748	-	17.892	6.153	10.594	4.387	256.372

n.b.: niet bekend

Bronnen: M. MAES, *De ledenaantallen van de politieke partijen in België*, Leuven, Afdeling Politologie KULeuven, 1988, 171 p.; S. FIERS, *Partijvoorzitters in België, of 'Le parti, c'est moi'?*, Leuven, Afdeling Politologie KULeuven, 1998, p. 40; I. VANPOL, M. VERMINCK, M. VOS, P. JANSSENS, P. BIONDI, J. NOPPE, *Morfologie van de Vlaamse politieke partijen*, *Res Publica*, Politiek Jaarboek 1985-2004; J. NOPPE en B. WAUTERS, *Het uiteenvallen van de Volksunie en het ontstaan van de N-VA en Spirit: een chronologisch en morfologisch overzicht (juni 1999-juli 2002)*, *Res Publica*, 2002, 2-3, pp. 397-471.

